Največji slovenski dnevnik v Zedinjenih državah

Velja za vse leto . . . $3.50
Za pol leta $2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily in the United States

Issued every day except Sundays and Legal Holidays.
50,000 Readers

TELEFON: 4687 CORTLANDT. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: 2876 CORTLANDT.

NO. 156. — ŠTEV. 156. NEW YORK, FRIDAY, JULY 5, 1918. — PETEK, 5. JULIJA, 1918. VOLUME XXVI. -- LETNIK XXVI.

GOVOR PREDSEDNIKA V MOUNT VERNON

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 4. julija. — Govor predsednika Wilsona danes v Mount Vernon je bil naslednji:

Gospodje diplomatičnega zbora in so-državljani: — Srečen sem, da se morem z vami umakniti na ta mirni prostor starega posvetovanja, v namenu, da govorim nekaj o pomenu tega dneva neodvisnosti našega naroda. Prostor je videti zelo tih in oddaljen. Prav tako miren je in nedotaknjen od vrvenja sveta kot je bil v onih velikih dnevih pred dolgim časom, ko je bival tukaj general Washington ter se udobno posvetoval z možmi, ki naj bi bili njegovi družabniki pri ustvarjenju naroda. S teh prijaznih gričev so se ozirali na svet ter ga videli celega, videli ga z modernimi očmi, ki so se obračale vstran od preteklosti, katere niso mogli še nadalje prenašati možje oproščenega duha. Iz tega vzroka tudi ne moremo čutiti, niti tukaj, v neposredni navzočnosti tega posvečenega groba, da je to mesto smrti. To je bilo mesto uspeha. Veliki obljubi, namenjeni za celo človeštvo, se je dalo tukaj načrt in realnost. Asocijacije, od katerih smo obdani tukaj, so navdušujoče asocijacije one velike smrti, ki je le slavno dovršenje. S teh prijaznih gričev bi morali tudi biti v stanu gledati z razumnimi očmi na svet, ki leži krog nas ter spoznati namen, ki mora oprostiti ljudi.

Značilno je, — značilno za njih lastni značaj in namen ter za uplive, ki so se pojavili, — da so Washington in njegovi tovariši, nalik baronom v Runnymede, — govorili in delali ne za en razred, temveč za en narod. Pustilo se je nam gledati na to, da so govorili in delali ne le za en posamezni narod, temveč za celo človeštvo. Mislili niso le na same sebe ter na materijalne interese, ki so se osredotočali v majhnih skupinah zemljiških posestnikov, trgovcev in javnih mož, s katerimi so imeli ponavadi posla v Virginiji in v kolonijah na severu in jugu od nje, temveč so mislili na narod, ki je želel oprostiti se razredov in posebnih interesov ter avtoritete mož, katerih si ni izvolil sam, da mu vladajo. Zasledovali niso nikakih privatnih ciljev ter niso želeli nikakih posebnih privilegijev. Vestno so delali načrte, kako naj bodo ljudje vsakega razreda prosti ter Amerika mesto kamor lahko pribeže možje vsakega naroda, ki bi želeli delati z njim: pravice in privilegije prostih mož. In mi jim sledimo. — kaj ne? Mi nameravamo, kar so nameravali oni. Mi tukaj v Ameriki smo prepričani, da naj bo naša sovdeležba v sedanji vojni le žetev tega, kar so oni sejali. Naš slučaj se razlikuje od njihovega le v tem, da je naš neprecenljivi privilegij priti do soglasja z možmi vsakega naroda, ki bodo zavarovali ne le prostosti Amerike, temveč tudi obenem prostosti vsakega drugega naroda. Mi smo srečni v misli, da nam je dovoljeno storiti to, kar bi storili oni, če bi se nahajali na našem mestu. Treba je uravnati sedaj, enkrat za vselej, — kar je bilo uravnano za Ameriko v veliki dobi, iz koje navdušenja črpamo še danes. To je gotovo primerno mesto, s katerega moremo mirno zreti na svojo nalogo in kjer moremo utrditi svojega duha za izpolnjenje te naloge. To pa je tudi primerno mesto, s katerega lahko priznamo, tako prijateljem, ki zrejo na nas kot prijatelje, s katerimi smo imeli srečo biti v skupni akciji, svojo vero in svoj namen, po katerem poslujemo.

To je torej naš pojem o velikem boju, v katerega smo zapleteni sedaj. Zarota je jasno zapisana na vsakem pozorišču, v vsakem dejanju te najvišje žaloigre. Na eni strani stoje narodi sveta, — ne le narodi, ki so dejanski zapleteni, temveč tudi številni drugi, ki trpe pod krvniki in ne morejo delovati; narodi številnih plemen ter v vsakem delu sveta, — narod poražene Rusije med drugimi, dasiravno je za trenutek neorganiziran in brez pomoči. Naproti tem pa stoji, mojster številnih armad, izolirana skupina vlad brez prijateljev, ki nimajo nikakih skupnih ciljev, temveč le svoje lastne sebične ambicije, po katerih ne more imeti nihče dobička kot le oni sami in kojih narodi so kurivo v njih rokah; vlade, ki se boje svojih narodov, ki pa so vendar suvereni gospodarji za sedaj in ki razpolagajo z njimi, njih življenji in imetjem kot hočejo ter tudi z življenji in imetjem vsakega naroda, ki pade pod njih moč, — vlade, našemljene s čudno obleko in primitivno avtoriteto dobe, ki je povsem tuja in sovražna naši lastni. Preteklost in Sedanjost sta v smrtnem oprijemu in narode sveta se je izročilo smrti med njima.

Vsled tega more obstajati le eno vprašanje. Uravnava mora biti konečna. Nobenega kompromisa ne more biti. Nikaka polovična odločitev bi ne bila znosna. Nikaka polovična odločitev bi ne bila mogoča. Naslednji so cilji, za katere se združeni narodi sveta bore in katere se mora ugoditi, predno more priti mir:

1. — Uničenje vsake samovoljne sile kjerkoli, ki more posamič, tajno in iz svoje lastne volje kaliti mir sveta; če pa se je ne more uničiti takoj, naj se jo pripravi do dejanske impotence.

2. — Uravnava vsakega vprašanja, bodisi glede ozemlja, suverenitete, ekonomskih dogovorov ali političnega razmerja na temelju prostovoljnega sprejema take uravnave od strani neposredno prizadetega naroda in ne na temelju materijalnih interesov ali prednosti kakega drugega naroda, ki bi želel drugačno uravnavo zavoljo svojega lastnega zunanjega upliva ali mojstrstva.

3. — Privoljenje vseh narodov, da jim vladajo v njih odnošajih drug proti drugemu isti principiji časti in upoštevanja skupnega zakonika civilizirane družbe, kot vladajo posameznim državljanom vseh modernih držav v njih razmerju enega proti drugemu. V namenu, da se vse obljube in dogovore sveto upošteva, se ne sme kovati nikakih privatnih zarot ter brez kazni doprinašati sebičnih kršitev. Medsebojno zaupanje pa naj sloni na lepem temelju medsebojnega spoštovanja pravice.

4. Ustanovitev organizacije miru, ki bo zagotovila, da bo kombinirana sila vseh prostih narodov ustavila vsako invazijo na pravico ter služila, da se napravi mir in pravico bolj varnim potom definitivnega tribunala mnenja, kateremu se morajo podvreči vsi in potom katerega naj bi se sankcijoniralo vsako mednarodno zopetno uravnavo, katere ni mogoče prijateljski rešiti od strani neposredno prizadetih narodov.

Te velike cilje je mogoče spraviti skupaj v en sam stavek. Kar iščemo mi, je vlada postave, temelječa na privoljenju vladanih ter vzdržana od organiziranega mnenja človeštva.

Teh velikih ciljev pa ni mogoče doseči potom debat ter potom poskusov, da se zenači in uravna, kar morda želijo državniki s svojimi načrti za ravnovesja sile in narodno prilko. Te velike cilje je mogoče udejstviti le z določenjem tega, kaj žele misleči narodi sveta s svojimi upi glede pravice, socijalne prostosti in prilike.

Lahko domnevam, da prenaša zrak tega mesta glasove takih principijev s posebno ljubeznivostjo. Tukaj smo započeli s silami, katere je veliki narod, proti kateremu so bile prvotno obrnjene, smatral za ustajo proti svoji pravični avtoriteti, ki pa je že pred dolgim uvidel, da je bil to korak k oproščenju njega samega ter tudi k onemu narodu Združenih držav. Sedaj pa stojim tukaj, da govorim. — govorim s ponosom in trdnim upanjem — o razširjenju te revolte, tega oproščenja na veliko pozorišče sveta samega! Zaslepljeni vladarji Prusije so izzvali sile, o katerih so malo vedeli, — sile, katerih, kadar so enkrat vzbujene, ni mogoče več streti v prah: — imajo namreč v svojih srcih inspiracijo in namen, ki je nesmrtem ter iz pristnega blaga triumfa!

Smrt sultana

Mohamed V., turški sultan, je umrl v starosti 73 let. — V devetih letih je napravil svoje cesarstvo za vazalko Nemčije. — Postal je vladar po 33 letih ječe.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on July 5, 1918, as required by the Act if October 6, 1917.

Amsterdam, Nizozemsko, 4. julija. — Mohamed V., turški sultan, je umrl ob sedmih zvečer v pretekli noči, — se glasi v neki brzojavki, ki je dospela semkaj iz Carigrada preko Dunaja.

* * *

Mohamed V. je dosegel starost 73 let ter je zasedel prestol v starosti 64 let.

Vlado petintridesetega vladarja Turčije kot direktnega potomca hiše Osmana, ustanovitelja cesarstva, je značila slabost, ki je imela za posledico najbolj nesrečna leta v zgodovini turškega naroda. Pod njim je postala Turčija dejanski vazalka Nemčije v avtokratičnem načrtu nemških sil za tevtonsko nadvlado v centralni Evropi.

Zasedel je prestol po državnem preobratu dne 27. aprila 1909, potem ko je bil skozi 33 let Abdul njegovega brata, sultana Abdul Hamida II. Abdul Hamid je nameraval imenovati za svojega naslednika svojega lastnega sina, princa Burhan Edina, katerega se opisuje kot najbolj nadarjenega princa iz hiše Osmanov. Načrt pa se je izjalovil, ka je parlament odstavil Abdul Hamida ter postavil na prestol njegovega brata jetnika, Mohameda Rešad efendija kot Mohameda V.

Dekret, potom katerega se je odstavilo prejšjega sultana, je sestavil glavar mohamedanske cerkve, Šejk-Ul-Islam in Mohamed je bil proglašen sultanom brez vsake izkušenosti glede vladarskih dolžnosti, kajti njegov brat mu je tekom dobe jetništva namenoma zanikal vzgojo v takih stvareh.

Mohamed V. je bil rojen v Carigradu dne 3. novembra 1845. — Bil je po naravi ukaželjen ter je veliko čital. Njegova dolga ječa obenem z bujnim življenjem je podkopala njegovo zdravje in večkrat se je poročalo, da je mrtev ali vsaj resno bolan. Pozneje je trpel na okorelosti odvodnic ter na Bright-ovi bolezni. Njegova zunanjost je kazala vso uničevalno moč nestalnega prestola. Ker je bil prisilno odločen od sveta, je bil popolnoma nesposoben za javno življenje ter se poroča, da se je glede tega izrazil na naslednji način: — Tekom moje ječe, trajajoče triintrideset let, so me moji sovražniki blatili ter me imenovali norca in slaboumneža.

Bil pa je kljub temu dobre narave, vendar pa slaboten ter otročje radoveden. Razventega je bil omračen od verskega fanatizma.

Ob njegovem nastopu so mu Mladoturki, ki so nasprotovali obliki vlade njegovega brata, naznanjali kot prvoboritelju za prostost. Obljubil je napredno vlado v govoru, katerega je čital raz prestol veliki vezir, a kljub temu sporočilu na svet, da bo vedno goreč podpornik stvari prostosti in prosvete, je ostal le igrača v rokah mladoturške stranke.

Njegova roka v vladi ni bila nikdar močna, kajti njegova bolehna in slaba moč volje sta ga neprestano držala v rokah turških častnikov in liberalcev. Bal se je da se ga bo odstavilo tekom turško-italijanske vojne leta 1911 in cele noči je premolil v mošejah Carigrada. Izdal je poziv na armado, naj ostane lojalna ter rekel da so izdajalske zahteve armade ojunačile Italjane za napad na Dardanele. Vsled uničevnega stanja njegove vlade je izgubila Turčija večino svojih evropskih posestev tekom balkanske vojne. Ko se je leta 1913 sporočilo, da se je sprijaznil s svojim bratom, so Mladoturki v protest navalili na njegovo palačo.

Ob izbruhu sedanje vojne leta 1914 je izdal Mohamed proklamacijo, v kateri je dolžil trojno entento, da je vsilila Turčiji vojno.

Naslednik na prestolu je princ Jusuf Izedina, najstarejši sin pokojnega sultana Abdul Azisa, ki je bil odstavljen leta 1876.

Zapadna fronta

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on July 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

OFICIJELNA POROČILA.

London, Anglija, 4. julija. — Feldmaršal Haig je danes izdal naslednje poročilo:

Nočno poročilo: — Danes zjutraj so bile operacije južno od Somme popolnoma uspešne. Izvedle so jih avstralske čete, katerim so pomagali oddelki ameriške infanterije in tanki. Kar smo nameravali, smo zavzel in držali ter smo se polastili gozdov Vaire in amel, kakor tudi vasi Hamel.

V zvezi s temi operacijami je bil naskok avstralskih čet vzhodno od Ville-sur-Anere popolnoma uspešen in naša črta se je pomaknila naprej za 500 jardov na fronti 1200 jardov.

Število ujetnikov v teh operacijah presega 1000. Vplenjenih je bilo tudi mnogo strojnih pušk, kakor tudi drugega materjala.

Dnevno poročilo: — Danes zjutraj smo vprizorili uspešne operacije med Villers-Brettonneux in Somme; zavzeta je bila tudi vas Hamel in naša črta je bila potisnjena naprej povprečno 200 jardov globoko.

Sovražna artilerija je bila aktivna v sektorjih Robecq in St Jans Cappel.

Berlin, Nemčija, 4. julija. — Vojni urad je danes izdal naslednje poročilo:

Nočno poročilo:

Angleški patrolni napadi na obeh bregovih Somme so bili odbiti.

Dnevno poročilo: Zvečer se je oživela bojna aktivnost na osamljenih krajih. Od zjutraj je bil ogenj sovražne artilerije na obeh straneh Somme zelo vroč. V tem okraju je prišlo tudi do infanterijskih spopadov.

Francozi so severno od Aisne vprizorili ljute napade. Vzhodno od Moulins-Sous-Touvent je bil pri protinapadu na našo prvo bojno črto odbit; v ostalem pa je bil ta napad razbit tik pred našo žično ograjo.

Sveži napadi zapadno od Chateau Thierry so bili zlomljeni. Odbit je bil hud napad na vzhodni breg Mozele. V uspešnih napadih v Sungau smo zajeli ujetnike.

(Nadaljevanje na 2. strani).

Pomoč Rusiji

Francosko časopisje poziva zaveznike, da takoj dajo pomoč Rusiji. — "Journal" pravi, da je okoli Viborga zbranih 40 tisoč sovražnih čet. — Odlaganje je nevarno. — Skrajni čas je in zavezniki se morajo podvizati. — Nemci poskušajo odrezati Arhangelsk od južne Rusije.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on July 5, 1918, as required by the Act if October 6, 1917.

Washington, D. C., 4. julija. — Neka diplomatična brzojavka, ki je danes prišla iz Pariza in ki se peča z ruskim položajem ter zavezniško vojaško intervencijo, — pravi:

— Časopisi vedno kažejo na potrebo in nujnost zavezniške akcije v Rusiji.

"Journal" opozarja na prizadevanje Nemcev, katerim pomagajo Finci, proti murmanski obali. — Vprašujejo, ako zavezniki s tem, da neprestano zavlačujejo akcijo v Rusiji, ne riskirajo, da puste da imajo Nemci dobiček vsled tega zavlačevanja, da razširjajo in utrjujejo svoje osvojitve.

"Journal" pravi:

— Čete, broječe 35 do 40 tisoč mož, so koncentrirane okoli Viborga. Poljska železnica je bila potisnjena naprej do murmanske železniške proge in se domneva, da se je združila žnjo pri Kemu na jugozapadni obali zaliva pri Onegi ob Belem morju. Domneva se tudi, da se nahajajo v tem morju tudi že podmorski čolni.

En nemško-finski oddelek je bil naznanjen v Pečengi in na fjordu Varangar blizu norveške obali. O drugi pa se domneva, da se nahaja komaj 100 milj od Kole. — Skrajni čas je, da se ententa podviza, ne samo, da se odloči, temveč da računa na težkoče podjetja. —

V novem socjalističnem listu France Libre, katerega prva številka je izšla danes, piše socjalistični poslanec C. Morel:

— Gotovo bo zgodovina s črnimi črkami zaznamovala boljševike, ki so bili izdajalci svoje domovine in svoje narodne demokracije, toda tudi nas bo obsodila, ako še odlašamo, da bi se odtujili od teh blaznih in zločinskih agitatorjev, katerim tako imenovana "razredna" vlada bo nečastna za socjalizem, ako ima naš socjalizem z njo kaj skupnega.

Naj London, Rim, Pariz in pred vsem Washington pove svoje mnenje na Kerenskijev poziv. Naj gredo japonski vojaki v družbi zadostnih važnih angleških italjanskih, francoskih in ameriških vojakov brez odloga na pomoč vsemu, kar je tam še zdravega in častnega. Naj njihovi bajoneti pomagajo vstvariti fronto ki bo rešila čast ruske neodvisnosti. S tem, da jo osvobodijo uničevalnega in zločinskega boljševizma, bodo vojaške sile entente rešile rusko revolucijo in bodo zagotovile normalno možnost razvoja.

London, 3. julija. — Nemško-finsko prodiranje ob reki Pasvile v murmanskem ozemlju severne Rusije se mora smatrati da je v zvezi z dogodki v Rusiji, ki se stopnjevaje razvija v protiboljševiški smeri.

Dovolj je povoda, da se pričakuje, da se bo v Arhangelsku ententni promet, ki je zadnjih 12 mesecev prenehal, v kratkem obnovil. Zaradi tega žele Nemci odrezati zvezo z južno Rusijo in izsiliti odločitev glede njihove zahteve po pristanišču ob Severnem Ledenem morju, da bi bilo prosto ledu.

Poročevalec pravi dalje:

— Ravno isti dogodki, ki so prisilili Nemce, da so poslali čete proti severu, morajo v sedanjem času biti za zaveznike še bolj važni, da se polaste te pokrajine. Odločiti se morajo vprašanja, ki so življenskega pomena za obe stranki. —

Washington, D. C., 3. julija. — Gotovo je, da nemško vrhovno poveljstvo upa, da bo odtrgalo ameriško silo na zapadni fronti s tem, da bo porabila nemške ujetnike, katere je vrnila Rusija, ter jih zaposlila namesto mož, ki delajo ob prevoznih črtah in municijskih tovarnah in jih tudi porabilo zopet v bojni črti.

Nemci, kateri so pred kratkim prišli iz Rusije in katere so vjel Angleži, pripovedujejo, da se jetniki, katere so zajeli Rusi, naglo prevažajo, posebno iz Ukrajine in da se jih je pred kratkim koncentriralo v Varšavi več tisoč.

Je pa še kakih pet ali še več koncentracijskih taborišč, kjer se zbirajo prejšnji ujetniki; dajo jim uniforme, dovolijo jim 6tedenski dopust, nato pa so takej določeni za službo, bodisi kot bojevniki ali pa, da oproste druge od bojne službe. —

Mnogo teh je dezertiralo, ker rajše ostanejo v Rusiji in opravljajo še dalje poljska in druga dela, ki jim donaša večjo plačo kot pa nemška vojaška služba. Večinoma so pri dobrem zdravju; samo oni, ki so delali v sibirskih rudnikih, bi rajše živeli v Nemčiji.

Amer. artilerija

Združene države pošiljajo veliko množino havbic v Francijo. — Ena tovarna izdela na dan po 10 topov.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on July 5, 1918, as required by the Act if October 6, 1917.

Washington, D. C., 2. julija. — V Francijo se zdaj pošiljajo v Ameriki izdelane 155-milimetrske havbice ter izpolnujejo opremo Pershingovih čet, ki si do zdaj dobivale vse topove od francoskih artilerijskih tovarn. Ena ameriška tvrdka, ki pred časom, ko Amerika še ni šla v vojno, ni izdelovala nikakih artilerijskih stvari, izdeluje na dan po 10 takih topov v tovarni, kjer je bilo v avgustu še cvetoče žitno polje.

Havbice, ki so francoskega modela, imajo odprtino približno 6 palcev, in so težki topovi, ki se rabijo pri zastornem ognju v pomoč infanterije, kadar napada utrjene postojanke. Združene države bodo v bodoče neodvisne od svojih sobojevalcev glede topov te vrste.

Obiskovalcem se je pokazalo delo enega dneva na prostoru, ki meri 36 tisoč akrov in kjer se pred enim letom ni slišalo nič več vojnega hrupa kot puške lovca, ki je šel na race.

Topovi gredo takoj s preiskuševalnega prostaora na ladje, ki jih vozijo v Francijo. Na preiskuševalnem prostoru grade zdaj velik pomol, ki bo mogel držati težo največjega topa.

Letina na Ogrskem.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on July 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, Nizozemsko, 2. julija. — Na Ogrskem se more pričakovati dobra in srednja letina pravi neko oficijelno ogrsko poročilo, ki vsebuje izvestja vseh okrajev do 10. junija. — Poročilo pravi, da je obdelano ozemlje večje kot 1917, da je pa mraz v marcu napravil mnogo škode na žitu sadju in vrtnih pridelkih. Zatrjuje se, da se v tem poročilu nahaja tudi posledica mraza začetkom junija. Iz vseh krajev prihajajo pirtožbe, ker stavijo poljski delavci pretirane zahteve in vsepovsod zahtevajo kmetje vojake, da bi jim pomagali pri njihovem delu na polju.

Švedska protestira.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on July 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Stockholm, Švedska, 4. julija. Švedska vlada je protestirala v Berlinu ker so našli v Cattegatu dve zasidrani mini, ki sta bili nevarni za parobrodstvo.

Švedska ni bila obveščena o navzočnosti min.

Amerikanci v ognju

Amerikanci so napredovali za pol milje. — Zavzeli so v 23 minutah mesto Vaux in zajeli 450 ujetnikov. — Ameriške izgube so lahke.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on July 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Z Amerikanci ob Marni, 2. jul. (United Press.) — Sinoči so ameriške čete napredovale na dve milji dolgi fronti zapadno od Chateau Thierry okoli pol milje globoko ter zajeli 450 ujetnikov in prizadeli sovražniku kar največ izgub. Ameriške izgube so izvanredno majhne. Naši vojaki so zavzeli mesto Vaux, hrib št. 192, La Roche gozd ter vdrli v Clerembaut gozd.

Združeni ameriški in francoski naskok na hrib št. 204 je bil izveden skupno z ameriškim napadom na Vaux in se poroča, da je bil po hudem boju uspešen. Griči so zelo važni, ker obvladajo Chateau Thierry, kakor tudi pokrajino na levo.

Prodiranje se je izvršilo na fronti kake tri kilometre (1863 milj) in je doseglo največjo globino enega kilometra (621 milj).

Pred napadom je bil artilerijski napad najbolj značilen, kar so jih Amerikanci še izvedli. Pokrajina v ozadju je bila najprej popolnoma razdejana. Dosežena je bila popolna nevtralizacija nemške artilerije, ker ni bilo čutiti odgovora.

Prodiranje, ki je poneslo Amerikance v dve dolini navzdol in navzgor na planoto, je bilo izvedeno v napadalnih formacijah za zastornim ognjem ter so se vstavili v skoro nepoškodovanem mestu, dasiravno so zadeli v gozdu na odločen odpor strojnih pušk.

Koncentracija poznejšega ognja na Vaux je imela za posledico, da je bilo zadeto prav vsako poslopje v mestu. Izvanredno inteligentno delo je imelo za posledico, da je vsak mož prišel na mesto z natančnim popisom, skupno s fotografijami in zemljevidi, ki so značili poslopja, katere je bilo treba zavzeti.

Ko so dospeli v mesto, so izprevideli, da so bili zemljevidi več vredni kot fotografije, kajti artilerija je razbila vse, kar je bilo podobno hiši.

Popolno sodelovanje med artilerijo in infanterijo je omogočilo Amerikancem prodiranje, kajti deli nemške črte so bili nenavadno sposobni za obrambo.

Obstreljevanje je trajalo od 6. ure včeraj zjutraj do šestih zvečer. Nato je drla naprej infanterija in je dosegla vse cilje v 40. minutah.

23 minut potem, ko so Amerikanci odšli iz svojih zakopov, so bili v Vauxu. Pol ure pozneje so bile na mestu ameriške ambulance. Delo zadnjih je bilo mnogo lažje kot se je pričakovalo.

Ameriške patrole so v zadnjih nočeh izzvale ogenj nemških strojnih pušk, s čimur so odkrile njihove postojanke in tako je bilo infanteriji mogoče varno približati se postojankam in jih obkoliti ter zavzeti z majhnimi izgubami.

Potem ko se je prodiranje posrečilo, se je zopet obnovilo obstreljevanje ozemlja v ozadju, da se je Nemcem preprečilo poslati ojačenja.

Pariz, 2. julija. — Vojni urad poroča, da so Amerikanci sinoči zavzeli mesto Vaux zapadno od Chateau Thierry ter višine zapadno od Vauxa o peracijah ob Marni, ki so bile izvedene v družbi s Francozi.

V tej akciji je bilo zajetih več kot 300 ujetnikov, med njimi pet častnikov.

Uspeh je imel za posledico izboljšanje zavezniške črte med hribom št. 204 in bližino Vauxa.

"GLAS NARODA"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Slovenian Daily.)
Owned and published by the
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.
Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	$3.00	Za celo leto za mesto New York	$5.00
Za pol leta	2.00	Za pol leta za mesto New York	3.00
Za četrt leta	1.00	Za četrt leta za mesto New York	1.50
		Za inozemstvo za celo leto	6.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays
Subscription yearly $3.50.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon: 2876 Cortlandt.

Čeho-Slovaki

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington se je pričel prebujati z ozirom na pomembnost čeho-slovaških uspehov v Sibiriji. To, kar so storili Čeho-Slovaki, predstavlja enega najbolj značilnih uspehov in doživljajev te vojne. Paralelo k temu je najti v maloštevilnih prejšnjih vojnah.

Čeho-Slovaki so bili vojni jetniki, ko se je podpisalo mirovno pogodbo v Brest-Litovsku. Z veseljem so sprejeli jetništvo kot sredstvo, da se izognejo nadaljnemu službovanju v avstrijskih armadah. Vsled tega tudi niso imeli nobenega namena vrniti se nazaj v suženjstvo.

Bili so brez orožja. Morali so se oborožiti sami s tem, da so vzeli orožje in municijo svojim boljševiškim stražam. Zagotoviti so si morali svojo pozicijo v notranjosti Sibirije s tem, da so se polastili razsežnih delov Sibirske železnice. Prešli so brez vsakega pomisleka na stran zaveznikov, — ki je sedaj tudi stvar zatiranih narodov v Avstro-Ogrski. Bili so voljni zapustiti Sibirijo preko Vladivostoka ter se pridružiti zavezniškim silam v Evropi. Oni pa niso mogli proč. Kmalu pa so našli bolj direktno in uspešno metodo, da uporabijo svojo moč na škodo Avstro-Ogrski in Nemčiji.

Ostali so v Sibiriji, očividno s privoljenjem pretežne večine sibirskega naroda ter zgradili jez proti nemškemu prodiranju iztočno od Urala. Leninova vlada v Moskvi mora storiti, kar hoče Nemčija. Preslaba je, da bi ustavila prodiranje Nemcev. S tem, da so odrezali Sibirijo od Rusije same, so Čeho-Slovaki začasno preprečili nemške načrte glede izrabljevanja bogatih naravnih virov Sibirije ter ustvarili mejo, s katero se sedaj zavezniški upliv lahko izvaja proti Nemčiji na razdaljo več kot štirih tisočev milj zapadno od Vladivostoka.

Priznava se, da kontrolirajo Čeho-Slovaki Sibirsko železnico na razdaljo 2500 milj, — od Irkutska pa do Sizrana na zapadu. Pred kratkim so se polastili Vladivostoka. Z majhno pomočjo bi najbrž mogli izčistiti sekcijo železnice ob Pacifični obali do Mandžurije. Mandžurija je zavezniško ozemlje. S kitajske meje pa do Irkutska pa je sorazmerno le kratek skok.

Čeho-Slovaki pod orožjem najbrž ne štejejo več kot 90.000 do 100.000 mož. Če more sila takega obsega praktično obvladati celo Sibirijo, se izpremenijo gore, katere se je delalo iz vojaških težkoč ekspedicije v Sibiriji, v krtine.

Težkoče intervencije leže preje na diplomatični in politični strani. Sibirija pa je očividno na koncu z vlado Lenina. Svojo lastno varnost in zavarovanje pred nemško nevarnostjo stavlja nad staro zvezo z ruskim carstvom. Čeho-Slovaki bi ne mogli storiti tega, kar so storili, brez dobre volje Sibircev. Oni so pokazali pot. Odprli so oči oni, ki hočejo videti. Oni so si pridobili neumrljivo slavo, kajti zmožni so bili heroičnega sklepa in heroične akcije.

Ali se bomo kaj naučili od njih? Ali pa bomo še nadalje tavali v zanjkah diplomatičnega zavlačevanja?

Velika parada

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on July 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Mogoče je pri vratih, kjer stoji sveti Peter, videti pestre parade, ki se dajo primerjati z našo včerajšnjo. Prav gotovo pa jih ni mogoče dobiti kje drugod. V nobeni drugi deželi sveta bi ne bila mogoča procesija kot je bila včerajšnja ter bi se niti ne moglo misliti nanjo. Možje, ženske in otroci, narodi in njih simboli, barve in postave vsakega plemena in iz vsakega kota sveta, so se vlile in družile v veliko reko, da povdarijo svoje amerikanstvo ter se ga vesele.

V tem mestu številnih jezikov in one vere je bilo to najbolj primerno slavljenje Dneva Neodvisnosti, kar smo jih imeli kedaj. To je bila naša velika parada. Trebalo je vojne, da se segreje naš veliki topilni lonec do najvišje stopinje navdušenega domoljubja. Parada pa je bila resni čen in slaven simbol vseh onih številnih procesov, ki so bili stalno na delu med našimi novejšimi državljani in ki so nas dovedli do najvišje narodne preiskušnje glede udano lojalnega in združenega naroda.

Iz stare domovine

Smrtna kosa.

V Sveti Trojici v Slovenskih Goricah je umrl Lavoslav Perko, poznati kipar. Bil je odličen narodnjak in priznan umetnik.

Smrt je ugasnila življenje vrlemu mlademu Sloveneu Franeu Stiglicu iz Luč pri Ljubnem.

V Begunjah je umrla gdč. Fani Debeve, poštarica v Kostanjevici.

Umrl je Vaclav Prohaska in je pokopan na šmartnskem pokopališču pri Litiji.

V Gorici je umrl Karel Vidrig v starosti 76 let.

V Ajdovščini je umrl Anton Pečenko, posestnik in solastnik kavarne Central v Gorici.

V Celoveu je umrl Ivan Fon iz Trnovega pri Kobaridu na Primorskem v starosti 27 let.

V Trstu je umrla gospa Ema Štibilj.

V Ljubljani je umrl Ivan Dobrin, doma iz Tržiča na Gorenjskem, zaslužen Sokol.

V Stožicah pri Ljubljani je umrla gospa Marija Pečnik.

Posestnik Ivan Kuder v Kotredežu je padel s streche svoje hiše tako nesrečno, da je dva dni kasnejše umrl.

V Lokavcu pri Ajdovščini je umrl Fran Rebek, posestnik in trgovec.

V Sežani na Primorskem je umrla gospa Nežika Ampf, hišna posestnica in krčmarica.

V Ljubljani je umrla učiteljica Ana Sirk. — Istotam je umrla Frančiška Oman, trgovka. — Tomaž Wamberger, nadsprevodnik v pokoju, star 74 let. — Franc Lončar, biralec, star 54 let. — V deželni bolnišnici v Ljubljani je umrl Martin Dokler, medicinec, star 24 let.

V Zagrebu se je ustrelila Vilma Pogačar, rodom iz Celovca.

Zaradi ljubezni.

Iz Drniša javljajo: Na en dan so tukaj poskušala štiri dekleta samomor radi nesrečne ljubezni. Vse so hčere uglednih rodbin. Ena se je poskušala obesiti, druga se je hotela zastrupiti, tretja spet ustreliti, četrta pa se je vrgla v reko. O pravem času so rešili ono iz reke in ono, ki se je hotela obesiti, druge dve (poskus zastrupljenja in revolverja) pa sta še v življenski nevarnosti.

V Dravi pri Št. Janžu se je utopila služkinja Pavla Rokavec iz Maribora. V smrt je šla od strahu pred posledicami vroče ljubezni.

Napad s kamenjem.

V noči od 18. na 19. maja je napadla drhal v Mariboru hišo poslanca Verstovška ter mu razbila s kamenjem vsa okna. Dva velika kamna sta padla v spalnico, kjer spijo otroci, ter je pravo čudo, da se ni dogodila nesreča.

Tudi čedno življenje!

Alojzij Grošelj v Znojilah na Kranjskem, dasiravno je oženjen, je imel s hčerjo svojega soseda, Marijo Maselj, dvoje nezakonskih otrok. Ko ga je Marija tožila radi vzdržavanja dece, jo je zasovražil strašno.. Nekega dne sta se obe hiši prepirali radi nekih desk ter pri tej priliki je Alojzij udaril Marijo z nekim orodjem tako težko po glavi ter potem še parkrat, ko se je že zgrudila na tla, da je Marija še isto noč umrla. Alojzij Grošelj je bil obsojen na trinajst mesecev težke ječe.

Iz Pirana in Kopra

v Istri je došlo 120 slovenskih otrok na Hrvatsko.

Nedaleč od Cavtata

v Dalmaciji so ribiči izvlekli iz morja mrtvo truplo italjanskega mornarja, ki pa je bilo že razpadlo.

Zapadna fronta

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Pariz, Francija, 4. julija. — Oficijelna poročila, katera je danes izdal vojni urad, se glase:

Nočno poročilo: — Razun nekatere aktivnosti nasprotnikove artilerije med Oise in Aisne in v okolici St. Pierre Aigle tekom dneva ni bilo ničesar poročati.

Dnevno poročilo: — Severno od Montididier, med Montididier in Oise ter na desnem bregu Mozele so Francozi vprizorili več napadov in pripeljali ujetnike.

Med Oise in Aisne so sinoči ob pol osmih francoske čete naskočile nemško črto zapadno od Autreches na fronti dveh kilometrov ($1\frac{1}{4}$ milj) in so prodrle okoli 800 metrov. Pozneje zvečer je bil izveden nov napad v istem okraju med Autreches in Moulin-Sous-Touvent, ravno v trenutku, ko so Nemci pripravljali napad. Francozi so dosegli nove pridobitve na ozemlju. Celo napredovanje, ki se jer aztezalo na fronti 5 kilmetrov (3.1 milje) je doseglo na nekaterihk rajih 1200 metrov globoko.

Število neranjenih ujetnikov, ki so bili zajeti tekom operacij, znaša 1066, vključno 18 častnikov. En anš bataljon je sam vjel več kot 300 ujetnikov.

Poljska zarota.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on July 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, Nizozemsko, 4. julija. — Kakor pravi neko današnje poročilo z Dunaja, so oblasti odkrile v Varšavi zaroto proti poljskemu svetu, kjer je bilo zapletenih več voditeljev poljske stranke.

Vest o poročani zaroti je objavila "Zeit", ki pravi, da je bila naperjea proti centralnim silam.

"SHELL SHOCK."

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on July 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

"Shell shock" je fraza, katero se v sedanjem času zelo pogosto uporablja, toda stanje, katerega označuje razume razen zdravniških krogov le malenkostni, oziroma jo napačno razumejo. Navadna, priprosta razlaga, tikajoča se tega imena je: stanje, ki ga povzroči eksplozija izstrelka, ki pade v zadostno bližino svoje žrtve, da ji zada "shock", toda ne tako blizu, da bi mu zadala tudi fizične rane.

To je samo edl cele zgodbe. "Shel shock" pa tolmačijo, zelo pogosto tolmačijo na druge načine.

Nekaterim ljudem se ni potreba bati "shell shocka" kot ga je smatrati v pravem pomenu besede, pač se jim je pa bati, da ne padejo v duševno stanje, katerega tehnično tako opisujejo. Med vojaki, kateri so bili podvrženi dolgotrajnemu obstreljevanju, je veliko takih, ki so se vrnili telesno popolnoma nepoškodovani, — toda njihovo duševno stanje je trpelo na razne druge načine.

Ako se nataančno premisli, on niso žrtve "shell shocka", pač pa dolgotrajne duševne prenapetosti, katere niso mogli več vzdrževati.

Kje je moj prijatelj ANTON MODERC, doma iz Lokve na Primorskem. Za njega bi rad izvedel Venc. Palčič, Box 16, Pierce, W. Va. (2-5—7)

JETIKA!

Jetika in kronični bronchitis se zelo uspešno zdravi z novoiznajdenim zdravilom Neumasan. Dosti ni treba govoriti o tem izvrstnem zdravilu, ker veljavo bo samo skazalo pri bolniku. Ko bo bolnik to zdravilo samo parkrat rabil, bo že videl njega veljavo. Zdravilo Neumasan košta $3.00 in se dobi pri:
A. B. KOLAR CO.,
(5-6—7) Nashwauk, Minn.

Kje se nahajajo FRANK KOVAČIČ, podomače Venezu, in TONINKU JOŽEF in LACJUGOVI v Kopručeih, vsi iz Kala na Primorskem. V Ameriki bivajo že nad pet let. Za njih naslove bi radi izvedeli njih znanci v italjanskem ujetništvu Ivan Humar, podomače Matuc, ter Andrej Leban, to je Karamar iz Kala na Primorskem, ki se nahajajo z družinami v italjanskem ujetništvu. Zdolaj podpisani sem prejel od njih pismo iz Italije s prošnjo, da ga izročim geri omenjenim. Torej prosim cenjene čitatelje, kdor bo to čital, da sporoči dotičnim osebam in se naj meni javijo za več poizvedeti od njih. — Stephen Skrt, 732 N. Warman Avenue, Indianapolis, Ind. (5-8—7)

Previdne gospodinje
imajo doma vedno eno steklenico
Dr. Richterjevega
PAIN-EXPELLER
Zanesljivo sredstvo za vtranje pri revmatičnih bolečinah, prehladu, zavstavljenju itd.
Jodino pravi s rdečerumeno znamko sidra
Na zlasc. v lekarnah in samostanih od
P. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Potne noge
niso samo neprijetno razočaranje, ampak so tudi zelo škodljive zdravju. Potenje dela namreč noge boleče, da človek težko hodi; poleg tega pa dela potenje nog tudi hud in zopern smrad. Čemu bi si torej ne pomagali v tej zadevi, ko imate zato lepo priliko in hitro odpomoč? Kupite si
Severa's Foot Powder
(Severov Prašek za noge). Umijte si noge vsako noč z gorko vodo, zjutraj si pa nadrgnite s tem praškom po nogah, podplatin, petah in med prsti. Denite nekaj tega praška tudi v čevelj in v nogavico. Ta prašek je najboljše sredstvo za noge, če se vam potijo, če vas bolijo, srbijo, če so otekle in utrujene. Ta prašek dela, da so noge, čevlji in nogavice suhe. Prodaja se v vseh lekarnah. Cena 25 centov.
W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Katastrofa ob Pjavi

20,000 Avstrijcev je utonilo v reki Pjavi. — Velike izgube na častnikih. — Topničarji so zapustili topove in bežali.

True translation filed with the post marter at New York, N. Y. on July 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Z italjansko armado v Italiji, 2. julija. — Neko avstrijsko poročilo priznava, da je 20 tisoč Avstrijcev utonilo v Pjavi, ko so Italjani pognali tevtonske druhali nazaj čez reko. Kar se tiče števila ubitih častnikov, se navaja, da so ostali med 1400 ujetniki, katere so zajeli Italjani, samo še štirje živi častniki. Kar pa je posebne važnosti za Italjane, je to, da so bili ubiti ali pa ujeti vojaki germanofilske manjšine.

O bojih na Montello planoti se je zaznalo, da so mnogi avstrijski polki izgubili več kot 80 odstotkov svoje čile. Mnoge sovražne divizije so bile popolnoma razbite. Nekatere so pustile na polju 5000 mož, bodisi mrtvih ali ranjenih. Ujetniki, zajeti v bojih za Montello, so zgled žalostnega človeka, v raztrgani uniformi in pokriti z blatom.

Nič se ni še zgodilo, kar bi moglo pokazati, kako popolnoma so bili Avstrijci pognani nazaj, kot dejstvo, da so v svojem begu pozabili odstraniti zatvere pri topovih. To je še bolj značilno, ako se pomisli, da so vojaki, ki so pustili te topove v položaju, da jih morejo prodirajoči Italjani porabiti proti njim sami, stari, izkušeni topničarji, med katerimi nosijo mnogi do 20 medalj za zasluge.

Mnoge avstrijske straže niso imele povelj, niti niso dobile hrane in municije, ko se je pričel napad. Zato so med bojnima črtama tavali brezupno okoli ter so se sledajič podali Italjanom.

Pri Trevisu je železniški most za progo, ki pelje iz Treviso v Porto Gruaro. Avstrijci so se polastili tega mostu in so bili na nasprotni strani, ko so pričeli prihajati italjanski poizvedovalci. Bilo je že poldne, ko se je pričela glavna bitka. Italjani so stali nasproti trem avstrijskim kolonam. V hudem boju so Italjani potisnili vpadnike nazaj. Obisk na bojno pozorišče kaže, kako strašna je bila bitka. Proga je bila razdejana vsled strelov na vsakih par korakov in vsako drevo v bližini je bilo razbito od izstrelkov. Ostalo je le nekaj hiš, pa še te so polne zijajočih lukenj.

Mnogo Avstrijcev je bilo ujetih, ko so slačili ranjencem in mrtvecem čevlje in obleko celo, ko je bila bitka v teku, pozabivši na vse in celo na svojo lastno varnost, da so mogli priti v posest teh tako dragih predmetov.

DA:
še vedno izdelujemo in prodajamo
BOLGARSKI KRVNI ČAJ.
Ta čisti zeliščni zdravilni čaj je dober v slučaju zaprtja, pokritega jezika, bolnega želodca, težki sapi, slabega razpoloženja po jedi, slabosti, omotice, zaspanosti, kolobarjev okoli oči, vodenega pogleda.
S tem napravimo, da jetra delujejo, da creva pravilno delujejo in imamo popolni tek, olajša želodec in sapo, odstranjeni bodo izpuščaji, koža bo gladka, barva bo jasna in lepa. To je najboljše svetovno zdravilo za družino.
Škatlja, ki zadostuje za celo družino za celih pet mesecev, stane po pošti $1.10; šest škatelj po pošti $5.25. Pošiljamo po sprejemu zneska, ali pa po C. O. D.
Ako želite pošiljatev zavarovano pošljite 10c. več. Naslov: Marvel Products Co., 9 Marvel Bld., Pittsburgh, Pa.

Boljše zdravljenje za manj denarja.
Profesor Doktor B. F. Mullin
Slovenski zdravnik-špecijalist
411-4th Avenue, Pittsburgh, Pa.
(Nasproti glavne pošte. Četrto poslopje od Smithfie'd St. Pazite na napis z mojim imenom.)

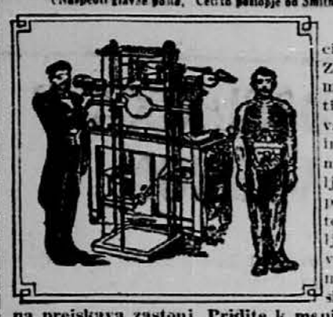

Jaz sem nastarejši zdravnik-špecijalist za Slovence v Pittsburghu. Zdravim že več kot 38 let bolne moške in ženske. Ozdravil sem že na tisoče in tisoče oseb in morem tudi vas. V zdravljenju raznih bolezni imam največje izkušnjo. Rabim samo najboljša zdravila. Imam najboljši električni stroj za preiskavanje, potom katerega se vidi celo vaše telo kot na dlani. K meni prihajajo ljudje od blizu in daleč, da jih zdravim. Zdravim razne bolezni uspešno in naglo. Govorim čisto slovensko. Moje cene so zmerne. Znanstvena preiskava zastonj. Pridite k meni kot k prijatelju.
Uradne ure: od 9. ure zjutraj do 6. zvečer. V nedeljo samo od 10. ure zjutraj do 2. popoldne.

Vodovod v sobi.

Vzemi 5—6 kozarčev in jih postavi na mizo tako, da bode vsak prihodnji stal višje od prejšnjega. Stati morajo v primerni daljavi narazen. Samo v najnižje stoječi kozalec nalij vode, vse kozarce pa zveži tako, da položiš več pavolnatih niti od enega kozarca do drugega. Del niti morajo viseti nekoliko v kozarec, konec pa v najvišji kozarec. Kmalu bode začela voda leziti po nitih naprej v drugi kozarec, od tukaj naprej v tretjega in naposled bode jela kapljati v najvišje stoječi kozarec.

Kako se položi dvanajst kart, da se jih v vsaki vrsti našteje po štiri.

V tri vrste položi devet kart, v vsako vrsto torej po tri karte; ostale tri karte pa daj kateremu izmed navzočih s prošnjo, naj jih položi tako, da se jih bo v vsaki vrsti, torej od zgoraj dol in tudi povprek, naštevalo po štiri. Težko bode kateri zadel. Položi jih torej ti tako, da bodeš dal prvo na prvo karto v prvi vrsti, drugo na drugo v drugi vrsti in tretjo na tretjo karto v tretji vrsti. Ako šteješ zdaj v vrsti od leve na desno ali narobe, naštel bodeš štiri karte v vsaki vrsti in ravno tako bode, ako bodeš štel v vrstah od zgoraj navzdol.

Naši zastopniki,

kateri so pooblaščeni pobirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda". Naročnina za "Glas Naroda" je: za celo leto $3.50, za pol leta $2.00 in za četrt leta pa $1.00. Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel in jih rojakom priporočamo.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.
Denver, Colo.: Louis Andolšek in Frank Škrabec.
Leadville, Colo.: John Hočevar.
Pueblo, Colo.: Peter Culig, John Germ, Frank Janesh in A. Kochevar.
Salida, Colo. in okolica: Louis Costello.
Somerset, Colo.: Math. Kernely.
Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.
Chicago, Ill.: Jos. Bostič, Jos. Blish in Frank Jurjovec.
Joliet, Ill.: Frank Bambich, Frank Laurich in John Zaletel.
La Salle, Ill.: Matija Komp.
Livingston, Ill.: Mih. Clrar.
Mascoutah, Ill.: Fr. Augustin.
Nocomis, Ill. in okolica: Math Gaishek.
North Chicago, Ill. in okolica: Anton Kobal in Math. Ogrin.
So. Chicago, Ill.: Frank Černe.
Springfield, Ill.: Matija Barborič.
Waukegan, Ill. in okolica: Math Ogrin in Frank Petkovšek.
Franklin, Kans. in okolica: Frank Leskovic.
Ringo, Kans.: Mike Penell.
Kitzmiller, Md. in okolica: Frank Vodopivec.
Baltic, Mich.: M. D. Likovich.
Calumet, Mich. in okolica: M. F. Kobe, Martin Rade in Pavel Shaltz.
Detroit, Mich.: Paul Bartel.
Chisholm, Minn.: Frank Govže, Jak. Petrich.
Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouže, Jos. J. Peshel, Anton Poljanec in Louis M. Perušek.
Eveleth, Minn.: Louis Govže in Jurij Kotze.
Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.
Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
Great Falls, Mont.: Math. Urih.
Klein, Mont.: Gregor Zobec.
Roundup, Mont.: Tomaš Paulin.
Govanda, N. Y.: Karl Sterniša.
Little Falls, N. Y.: Frank Masle.
Barberton, O. in okolica: Math. Kramar.
Bridgeport, O.: Michael Kočevar.
Collinwood, O.: Math. Slapnik.
Cleveland, O.: Frank Sakser, Jakob Debevc, Chas. Karlinger, Frank Meh in Jakob Resnik.
Lorain, O. in okolica: Louis Balant in J. Kumše.
Niles, O.: Frank Kogovšek.
Youngstown, O.: Anton Kikelj.
Oregon City, Oreg.: M. Justin in J. Misley.
Allegheny, Pa.: M. Klarich.
Ambridge, Pa.: Frank Jakše.
Besemer, Pa.: Louis Hribar.
Broughton, Pa. in okolica: Anton Ipavec.
Burdine, Pa. in okolica: John Demšar.
Canonsburg, Pa.: John Koklich.
Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk, Vid Rovanšek.
Claridge, Pa.: Anton Jertna in Ant. Kozoglov.
Export, Pa.: Louis Supančič.
Forest City, Pa. Mat. Kamin in Fr. Leben.
Farell, Pa.: Anton Valentinčič.
Greensburg, Pa. in okolica: Frank Novak.
Hostetter, Pa. in okolica: Frank Jordan.
Imperial, Pa.: Val. Peternel, box 172.
Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.
Luzerne, Pa. in okolica: Anton Osolnik.
Manor, Pa. in okolica: Fr. Demšar.
Moon Run, Pa.: Frank Maček in Fr. Podmilšek
Pittsburgh, Pa. in okolica: U. R. Jakobich, Z. Jakshe, Klarich Mat., I. Magister.
Ralphton, Pa. in okolico: Martin Koroschetz.
Reading, Pa. in okolica: J. Pezdirc.
South Bethlehem, Penna.: Jernej Koprivšek.
Steelton, Pa.: Anton Hren.
Turtle Creek, Pa. in okolica: Frank Schifrer.
West Newton, Pa.: Josip Jovan.
Wilock, Pa.: J. Peternel.
Murray, Utah in okolica: J. Kastelic.
Black Diamond, Wash.: G. J. Perenta.
Davis, W. Va. in okolica: John Brosich.
Thomas, W. Va. in okolica: A. Korenchan.
Milwaukee, Wis.: Andrew Fon in Josip Tratnik.
Sheboygan, Wis.: John Stampfel in H. Svetlin.
West Allis, Wis.: Anton Demšar in Frank Skok.
Rock Springs, Wyo.: Joe. Yugovi A. Justin in Valentin Marcina.

Ali ste bolni?
Ako imate kako bolezen, ne glede na to, kako dolgo in ne oziraje se na to, kateri zdravnik vas ni mogel ozdraviti, pridite k meni. Vrnil vam bo vaše zdravje.

Oddaljenost ali pa pomanjkanje denarja naj vas ne zadržuje. Vse zdravim enako: bogate in revne. Jaz sem v Pittsburghu najboljši špecijalist za moške in sem nastanjen že mnogo let. Imam najbolje opremljen urad, tudi stroj za X-žarke, s katerimi morem videti skozi vas, kakor skozi steklo. Imam svojo lastno lekarno, v kateri se nahajajo vse vrste domačih in imortiranih zdravil. Ne bodite boječi in pridite k meni kot k prijatelju. Govorim v vašem jeziku. En obisk vas bo prepričal, kaj morem za vas storiti.
Imam Erlichov sloviti 606 za krvne bolezni in ozdravim bolezni v nekaj dneh. Ozdravil sem tisoče slučajev oslabelosti, kožne bolezni, revmatizma, želodčne in jetrne bolezni, srbenje, mozole in vse kronične bolezni.
Zmerne cene.
Prof. Dr. H. G. BAER,
311 SMITHFIELD ST., PITTSBURGH, PA
nasproti pošte.
VAŽNO.—Odrežite to in prinesi s seboj.

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

Ustanovljena leta 1898. Glavni urad v ELY, MINN. Inkorporirana leta 1900.

GLAVNI URAJNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, Bx 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. E. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUŽE, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ. 9641 Ave. "M" So. Chicago, Ill.
IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNINI:

GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Ely, Minn., Box 480.
JOHN RUPNIK, S. R. Box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 624 — 2nd Ave., W. Duluth, Minn.
MATT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago. Ill.

ZDRUŽEVALNI ODBOR:

RUDOLF PERDAN. 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK ŠKRABEC, Stk. Yds. Station RFD. Box 17. Denver. Colo.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop.

Jednota posluje po "National Fraternal Congress" lestvici.

V blagani ima nad četrt miljona dolarjev; bolniških podpor, poškodbin in smrtnin je že izplačala do 1,300.000.00 dolarjev.

Bolniška podpora je centralizirana, vsak opravičen bolnik si je svest da dobi podporo, kadar jo potrebuje.

Društva Jednote se nahajajo po več naprednih slovenskih naselbinah, tam, kjer jih še ni, priporočamo ustanovitev novih; društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Za nadaljna pojasnila se je obrniti na glavnega tajnika.

Dernburg svari pred našo silo

ON POZIVLJA NEMCE, NAJ REVIDIRAJO SVOJE MISLI GLEDE TEGA, KAR JE PRIVEDLO AMERIKO V VOJNO. — VELIKE NAPAKE GLEDE NAS. — ON HVALI KNJIGO PROFESORJA BONNA GLEDE PREDSEDNIKA WILSONA.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Dr. Bernhard Dernburg, na katerega so se ozirali v Nemčiji kot na neke vrste avtoriteto glede ameriških zadev radi njegovih številnih potovanj v to deželo, je napisal 26. maja v "Berliner Tagblatt" slavospev na majhno knjižico, katero je objavil profesor Bonn z monakovske visoke trgovske šole in ki je bil pred leti izmenjalni profesor na vseučilišču v Californiji. Knjižica nasi naslov "Was will Wilson?" (Kaj hoče Wilson?) in kratko vsebino to se je objavilo v newyorškem listu "Times" dne 1. julija. Dr. Dernburg se je poslužil te prilike, da pove svojim rojakom, da vedo zelo malo glede resničnih vzrokov, ki so dovedli Ameriko v vojno, in jih posvari, da Amerika ne bo poražena, tudi če bi nemško orožje zmagalo na kontinentu ter bi se Anglijo prisililo v podvrženje vsled vojevanja s podmorskimi čolni. Zelo treba je vsled tega — pravi on — za nemški narod, da izvajde, kaj je dovedlo Ameriko v vojno in kaj bo zahtevala za mir. On se zelo močno zavzema za mir potem sporazuma in za resolucijo državnega zbora z dne 19. julija 1917, katero se je sedaj odpustilo. Njegov članek se glasi v nadaljnem:

— Amerika je upanje naših sovražnikov. Ona je edini narod, ki ni še močno trpel vsled vojne ter po polomu Rusije najmočnejša svetovna sila glede moči in sredstev. Da se nahajamo v vojni s to deželo, se zdi človeku skoro kot zločin. Mi nismo imeli niti skupnih meja, niti nasprotujočih si interesov. Velika masa nemškega naroda, na podlagi svojih izkušenj in svojega znanja, ne vidi jasnega vzroka vojne med Nemčijo in Ameriko, ki se ima zahvaliti za svoje zgrajenje številnim dobrim možem nemške krvi.

— Tako se jemlje pri nas simpatije za vzroke, dogodke kot potopitve "Lusitanije" in "Sussexa", ter nalik mehiški poslanici ter končno izroča izrazom kot demokracija prijateljstvo do Anglije, ambicija ter trgovska zavest v namenu, da se pojasni dogodke tako jasno kot mogoče. V vseh teh stvareh tiči brez dvoma nekaj, vendar pa ne pridejo do srca stvari in vsled tega je vredno hvale, da je ravnatelj monakovske visoke šole za trgovino, profesor Bonn, ki je odšel pred vojno na vseučilišče v Californijo kot izmenjalni profesor in katerega se je proti njegovi volji držalo v Ameriki skozi dve leti, v majhni knjižici pojasnil ameriške tendence kot so vtelešene v osebi predsednika Wilsona ter objavljene od njegove strani.

— Ne raditega, ker daje ustava Združenih držav predsedniku posebno moč, temveč raditega, ker je mogoče to moč od njegove strani izvrševati le toliko časa, dokler se nahaja v tesnih simpatijah z javnim mnenjem ter v harmoniji z različnimi toki, je predsednik Združenih držav dejanski predstavitelj skupne politike njegove dežele. V vseh drugih deželah so v vojni različni politični toki, ki so združeni v politični volji proti sovražniku, izraženi potom koalicijske vlade. Kaj takega pa ni mogoče v Ameriki, kajti tam ni nobenega ministrstva prav kot ga ni v Nemčiji. Ameriški tajniki so uradniki ter pomočniki predsednika. Od njega dobijo smer, katero si je on izbral. Oni tudi niso člani zakonodajnih zastopstev, niso odgovorni tem zastopstvom in ne prihajajo predenje, da zastopajo postave, kajti oni — vsaj soglasno s teorijo — ne predlagajo zakonov. Taki prihajajo ponavadi od voditeljev strank v kongresu. Tako je predsednik kot navadni minister nekaj sličnega, kar je pri nas kancelar in edino mesto, kjer se različni toki mnenja spajajo in spravljajo v harmonijo. Njegov problem pa je primerjati ta mnenja glede njih vrednosti in sile, jih jemati vpoštev v svoji politiki, jih tvoriti in voditi s pomočjo sile svoje osebnosti in s pomočjo časopisja, ki mu je na razpolago. Njegova uspešnost je odvisna od uspeha, ki ga je dosegel v teh stvareh.

— Tudi če se nam bo posrečilo, kot upamo, zmagati na kontinentu ter spraviti Anglijo v stisko potom svojih mornariških odredb, ostane vendar Amerika še vedno naš glavni sovražnik. Ona ne bo premagana, tudi če uničimo par stotisočev Amerikancev na francoskih tleh in vsled tega je važno izvedeti iz politike njenega predsednika, kaj je ono, kar hoče ta dežela. Čim dalje traja, tem močnejši je sovražnik in tem večji pomen ima diplomatična kampanja obenem z vojaško.

Resne zmote glede Amerike.

Nikakim iluzijam se ne smemo udajati glede dejstva, da smo se z ozirom na psihologijo svojih nasprotnikov najhujše motili od prvega pričetka naprej: da smo našli sovraštvo, kjer smo pričakovali nevtralnosti; da smo našli srd, kjer smo pričakovali prijateljstva; kjer smo pričakovali razumevanja, smo našli globoko ukoreninjene, sovražne predsodke. Kaj pa more človek storiti, dokler vlada še naprej ta nevednost glede položaja? Človek lahko stavi vprašanje, če bi se stvari ne mogle boljše urediti z našimi nasprotniki: če je sodila Amerika našo deželo po površnih simptomih ali ne; če se ni vsled popolnega nepoznanja nemškega stališča in nemških navad ustvarilo karikature, ki je zelo pomagala kalkulacijam naših sovražnikov.

— Človek se lahko vpraša, če so taki izrazi kot barbarstvo, avtokracija, kršenje pogodb, brezobzirnost proti majhnim narodom le fraze, namenjene za razburkanje nerazsodnih mas, ali pa če ni skrito za njimi svetovno naziranje, ki jim daje poseben pomen v ustih naših nasprotnikov ter jim omogočuje rabiti jih s prepričanjem. Človek ne sme reči, da obstaja ameriška frazeologija edino iz praznih izrazov, kot so liga narodov, razoroženje, razsodba, demokratizacija, ki ne pomenjajo ničesar. Nasprotno mora človek, neglede na to, če misli, da je očitanje pravično ali ne, če so predlogi izvršljivi ali ne, najprvo iskati globlje, kaj vsak njegovih sovražnikov misli s takimi besedami, kaj hoče doseči s takimi predlogi. Vsakdo bo storil dobro, da se ne ozira edinole na samega sebe kot na modrega, dobrega in pokončnega moža, temveč da vzame tudi za ugotovljeno, da je med njegovimi sovražniki najti take, od katerih je odvisno javno mnenje, ki so si ustvarili duha iz prepričanja in ki verujejo, da služijo bodočnosti sveta, njega moralnosti in miru, prav kot upamo mi na svoji strani, da delamo tako.

— To je tem bolj potrebno, ker je svet bolj kot kdaj prej odločen glede argumenta sile, na katerega ni odgovora. Edinole silo se smatra za zmožno, da odloči med pravico in krivico, da ustanovi moralnost in red, da zajamči prostost narodov in da dovede do miru potom strmoglavljenja sovražnika, potom njegovega razkosanja in uničenja. Zgodovina pa nas uči, da ne more nobena stvar take vrste priti edinole potom sile. Bodočnost človeštva počiva na sporazumu med narodi. Jasno je, da sta umetnosti in resnično znanje otroka prostega duha in reda, ki je bogat na prostosti; da je ustvarjanje ekonomskih vrednosti nasprotno vojni ekonomiji in da sila, proklamirana na eni strani, izzova isti program na vseh drugih straneh.

— Ostaja le ta alternativa: ali bo prevladal svet sile, ki bo zahteval vedno več sile, noseč sovraštvo in osveto v svojih prsih, napravil človeštvo sužnjem vojne, mu vzel posesti in prihranke, po nepotrebnem potrošil velike vrednosti, izrabil in izsušil narode glede ljudi in sile ter postavil avtoriteto, silo in pomanjkanje prostosti na mesto prostosti ter vsled tega prinesel smrt moralnemu razvoju ter moralični samodogovornosti; ali pa bo zavladal sporazum med narodi samimi, priznanje enakih pravic pri razvoju, enakih pravic pri prosti delavnosti za ekonomsko stvarilno delo, dostop vseh narodov do virov bogastva sveta, naj ležijo kjer hočejo, prostost velikih poti trgovine na kopnem in na morju, zavrženje sile ter nadomeščenje sledenje s principiji, temelječimi na moralni zavesti naroda, zmanjšanje oboroževanja, mirna uravnava sporov ter zveza vseh sil za vzdržanje novega reda.

Izpremembe v naši politiki.

— Po razkritjih profesorja Bonna je predsednik predvsem človek sporazuma. Sredstva, katera rabi, so se izpremenila iz nevtralnosti v vojno, iz poskusov posredovanja do objave skrajne sile. Da govorimo z besedami resolucije državnega zbora z dne 19. julija, ki je nesmrtna kot veroizpoved moralnega svetovnega naziranja ter ne bo nikdar umrla, se je zavzel predsednik za mir "potom sporazuma trajne sprave med narodi" ter skušal to doseči, kar smo spoznali iz odgovora na poslanico papeža, z ligo narodov, razorožanjem in prostostjo morja. Vsled volje naroda pa vodi ta pot skozi kri, pomanjkanje in muko. Tega cilja se ne bo doseglo, ko bo ena skupina s silo pridobila gotovo gotovo mero nadkriljevanja nad ostalim svetom, tako da bi mogla vsiliti ostalemu svetu svojo voljo, svoje politične pojme in odredbe. Strah, da so centralne sile skušale doseči tako ulogo za sebe in da mora njih politična struktura dovesti do takih posledic za svet, je končno prisilil Ameriko v vojno.

— Invazija Belgije, soglasno z ameriškim naziranjem, je pokazala, da nismo voljni upoštevati pogodbe. Mi najdemo isto stvar dokazano v slučaju naših sovražnikov vsled njih postopanja z Grško in nevtralci. Da nismo voljni upoštevati pravice samoodločbe narodov, se je sklepalo v Ameriki vsled naše ponudbe na Mehiko, da ji damo 4,500.000 ameriških državljanov v povračilo za njeno oboroženo pomoč. Mi ne verujemo v odkritosrčnost svojih sovražnikov z ozirom na Irsko, Indijo in Egipt. Nemčijo se dolži, da je kršila varnost majhnih narodov ter njih pravic na iztoku, vendar pa ne moremo prezreti mi, da so zavezniki skozi več let davili majhne evropske nevtralne države in jih skušali potegniti na svojo stran proti njih volji. Vera v prilog lige narodov in v obliko arbitracije nad državami izginja v isti meri kot izginjajo predlogi eden za drugim in posebno ko izginja upanje, da se bo vrnilo zaupanje. Celo za deklamacije se teh besed danes nič več ne rabi. Kako se je izvršila ta transformacija v Ameriki, kakšne ideje in sile so ji pomagale in kako so se stvarjali dogodki, je videti v tej knjigi.

Mnenje Hilaire Belloc-a glede bitke.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on July 5, 1918, as required by the Act if October 6, 1917.

London, Anglija, 2. julija. — Vpričo novih poročil se veča obseg vrednosti italijanskega uspeha v gorenji Frenzela dolini. Naši zavezniki niso le ujeli 2000 mož, temveč so bili uspešni tudi v tem da so zasedli vrhunec Val Bella.

Važnost drugega uspeha je precejšna. Col Rosso stopi nasproti Val Bella. Z ostalih šestih strani branijo Frenzela plaz ter dve višini med tema, vprizoritev katerekakoli poskusa, da bi se rabilo ta plaz za dohod v ravnino. Frenzela plaz, je iztočna pot z Asiago planote v dolino Brente. To je bližnjica od avstrijske črte na Asiago planoti pa navzdol do italijanskih komunikacij.

Po nesreči pri Kobaridu je vprizoril sovražnik svoje največje napore, da izsili tu svojo pot. Z največjim naporom pa se je držal, dasiravno je imel zasedena Col Rosso in Val Bella. Celo po svojem izjalovljenju pri pretekli ofenzivi je še vedno ogrožal najboljšo pot navzdol do italijanskih komunikacij. Sedaj, ko je izgubil ta dva vrhova, se nahaja v veliko slabšem položaju kot poprej.

Vrednost Val Bella obstaja v tem, da popolnoma obvlada Asiago planoto z iztočne strani ter do gotove meje tudi Trenta dolino z zapadne strani. Italijani niso bili v stanu zavzeti to postojanko pri prvi protiofenzivi proti Avstrijcem in sedanje zavzetje je vsled tega značilen uspeh.

Najbolj važne vojne novice v pričetku tega tedna niso bile one o majhnih krajevnih akcijah, med katerimi je bila največja zavzetje Val Bella višine od strani Italijanov, temveč je bilo priznanje avstrijskega poraza v ogrskem državnem zboru, o čemur imamo popolno poročilo iz Švice. Svari sem svoje čitatelje v onem času da je smešna trditev o sovražnikovi izgubi 180.000 mož ob Piave.

Take izgube bi pomenile, da je padla več kot polovica avstro-ogrske infanterije. Sedaj pa imamo v rokah priznanje o izgubi 100 tisoč mož in ker se lahko ranjene ne vključuje v politična poročila take vrste ter se jih je kljub avstrijskim zanikanjem gotovo tudi izključilo, si lahko mislimo, da se znašalei zgube od 120.000 do 125 tisoč mož.

To odgovarja prilično izjalovljenju velike ofenzive v Champagne v preteklem letu.

Kako narediš, da potuje karta po mizi.

Ta poskus se najložje naredi pri luči, ki pa ne sme biti preveč svetla. Izvrši se pa tako: Na gumb ob suknji pritrdi temnorumen ženski las in neopazovano pritrdi pri poskusu, kadar kažeš družbi karto, drugi konec lasu z voskom na karto. Ako dvigneš potem roki, kako bi zapovedal — dobro je, ako v začetku mahaš ž njimi, naj drugi vidijo, da ni karta v zvezi z roko — in greš okrog mize, sledila ti bode karta po mizi.

Italjansko bojišče.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on July 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Rim, Italija, 4. julija. — Današnje poročilo vojnega urada se glasi:

Ob obrežni pokrajini smo danes nadaljevali metodično uničevanje številnih postojank strojnih pušk, ki so bile skrite v hišah za nasipom. Zavzeli smo več ozemlja severno od Cavazuccherina. Zajeli smo 223 ujetnikov, vključno častnike ter smo vplenili mnogo strojnih pušk in veliko množino materjala.

Ob reki Brenti smo razširili in izboljšali pridobitve na koncu doline San Lorenzo in na Monte Corno.

Na Asiago planoti so angleški in francoski oddelki vdrli v sovražne zakope v Canove in Bertigo ter so zajeli ujetnike.

Tekom zadnjih dveh dni so naši avijatiki za bombardiranje vrgli okoli 18 tisoč ton bomb na važna sovražna središča in križišča.

Ob dolenji Pijavi so bile čete in transporti napadeni s strojnimi puškami iz majhne višine. En naš zrakoplov je uspešno bombardiral železniško križišče v dolini Sugana. —

Slavnostna številka

Ničkaj veseli naznanjamo da smo sprejeli dozdaj šele od 45 društev poročila za slavnostno številko.

Poročila so nam poslala sledeča društva:

Štev. 1, 2, 3, 9, 12, 13, 16, 18, 19, 21, 26, 29, 32, 33, 35 36, 37, 40, 41, 43, 45, 49, 50, 51, 52, 53, 55, 57, 58, 61, 64, 69, 70, 71, 75, 76, 78, 81, 87, 88, 89, 94, 119, 120, 124,

Torej 45 društev, to je komaj tretina. Kje so pa druga? Ali jim je Jednota, na katero se vedno sklicujejo, in ki jim je izkazala že nešteto dobrot, res tako malo pri srcu?

Čeravno nam bo povzročilo veliko dela, damo vseeno še odloga do osmega julija.

Vsak dopis, ki ga sprejmemo za slavnostno številko od kateregakoli društva po 8 juliju, bo šel brezpogojno v koš.

To je naš zadnji poziv!
Uredništvo.

VABILO

.....na.....

SLAVNOSTNO PRAZNOVANJE

20-letnega obstanka J. S. K. Jed.

V ELY, MINN.

KATERO PRIREDE SLEDEČA DRUŠTVA J. S. K. J.:

Društvo Sv. Cirila in Metoda štev. 1,
Društvo Sv. Srca Jezusa štev. 2,
Društvo "Slovenec" štev. 114,
Društvo Mar. Čist. Spočetja štev. 120

v nedeljo, dne 14. julija 1918.

Vspored:

Društva se zberejo v svojih dvoranah točno ob 8. uri zjutraj, od koder odkorakajo v cerkev k skupni sv. maši. Po cerkvenem opravilu se priredi veličastna parada po mestu, katere se udeleže društva in mestni odbor. Po paradi odkorakajo vsa društva na "Sandy point Park", kjer pozdravita vse navzoče metsni Mayor in glavni predsednik J. S. K. Jednote, G. Mihael Rovanšek. Nato se razvije prosta zabava in ples.

OB 2. URI POPOLDNE.

Poje moški zbor, pod vodstvom pevovodje g. John Bolka.
G. Joseph Pishler govori o sedanjih razmerah Jednote.
G. Geo. L. Brozich govori o 20-letnem poslovanju Jednote.
G. John Govže govori o vstanovitvi Jednote.
G. Ivan Varoga govori o gospodarstvu Jednote.
G. Frank Sakser govori o pomenu bratskih organizacij.

Na Parku, kjer se bode vršila veselica bo preskrbljeno z razno pijačo in okusnim prigrizkom. — Svirala bode mestna godba.

Vsi Slovenci in Slovenke iz bližnjih mest so vljudno vabljeni, da se udeleže tega slavnostnega praznovanja

Vstopnina na park bode prosta. — Vstopnina za ples 50c. za moške, ženske proste.

PRIPRAVLJALNI ODBOR:

Za društvo Sv. Cirila in Metoda št. 1, J. S. K. J. Chas. Merhar.
Za društvo Sv. Srca Jezusa št. 2, J. S. K. J. Frank Erčul.
Za društvo "Slovenec" št. 114, J. S. K. J. Louis Bučar.
Za društvo Mar. Čist. Spočetja št. 120, J. S. K. J. Frances Skubic.

Ciklon v Avstriji

Piše Carl W. Ackerman.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 5,1918, as required by the Act of October 3, 1917.

Avtomobil, ki je privedel cesarskega obiskovalca v Warnsdorff, se je naenkrat vstavil, potem ko je pridirjal v mesto. Cesar Karol se je dvignil, pozdravil množico delavcev in njih družine, ki so se zbrale na javnem trgu ter stopil iz avtomobila. Za njim je izstopilo več častnikov. Ko se je približal delavcu, katerega se je očividno izbralo od naroda, da govori zanj, — kajti stal je nekoliko vstran od ostalih, je cesar pripomnil:

— Godi se vam tukaj prav dobro, kaj ne?

Josepl Goth je bil bled in nervozen. Nikdar ni še videl vladarja Avstro-Ogrske ter ni nikdar pričakoval, da bo kedaj govoril z njim. Bil je ubog, priprost češki delavec, podanik Habsburžanov, kateremu se ni zdelo posebno primerno stati lice v lice z monarhom. Globoko je potegnil sapo vase.

— Ne, Veličanstvo, — je pričel. — Nihče ne more živeti ob hrani, katero je določila vlada. Naš ubogi narod trpi strašno od....lakote.

Cesar je molčal in le sempatam je bilo čuti iz množice pripombe.

— Veličanstvo, — je dostavil — stojimo pred veliko nevarnostjo, da se bo ono malo hrane, katero imamo sedaj, še bolj zmanjšalo. Jemljem si prostost dati izraza želji tisočev našega naroda, da stori vaše veličanstvo vse, kar je v njega moči, da se odpravi to trpljenje iz našega kraja.

Cesar ga je prekinil:

— To je zelo žalostno. Bodite zagotovljeni, da bom storil vse, kar je v moji moči.

Povesti, ki jih je čul cesar.

— Veličanstvo, dovolite mi dati izraza nadaljni želji: naš ubogi, lačni narod, posebno pa ženske, skušajo odpomoči pomanjkanju hrane s tem, da hodijo na deželo kupovat krompir in fižol na kilograme. Pogosto ne morejo kupovati ter morajo izmenjati za hrano zadnje koščke obleke, ki so jim ostali. Kadar se vrnejo na postajo, jim policija zapleni ta drago kupljena živila. Vrše se srce pretresajoči prizori. Ženske kriče in prosijo, a policija je brez usmiljenja. Veličanstvo, v primeri s drugimi trpljenji je to najhujše.

— To je strašno ter se bo takoj ustavilo, — je rekel cesar.

Warnsdorf je bilo prvo mesto, katero je obiskal cesar na svojem inšpekcijskem potovanju skozi industrijalna mesta Češke. Vznemirjajoča poročila se je dobilo na Dunaju glede pomanjkanja živil v teh okrajih in cesar je sklenil prepričati se sam, kakšne so dejanske razmere. Informiralo se ga je soglasno z dunajsko "Neue Freie Presse", da je v Gablonzu, ki šteje 80,000 prebivalcev, hrana popolnoma neprimerna. Med aprilom in oktobrom preteklega leta je bilo sedemdeset sto slučajev bolezni, katere je bilo pripisovati pomanjkanju hrane ter dvesto in trije smrtni slučaji radi izstradanja.

Tekom šestih mesecev leta — in to ne v zimskem času, ko je manj hrane — je deset odstotkov prebivalstva strašno trpelo vsled pomanjkanja hrane. Ker je našel te statistike potrjene v Gablonzu, je cesar odpotoval v druge okraje.

V Rumburg, nadaljnem mestu češkega stradalnega okraja, je J. Scharing, neki pek, nagovoril cesarja.

— Vi imate dosti opravka, kaj ne? — je vprašal cesar.

— Veličanstvo, — je odvrnil pek, — napekli bi lahko veliko več, če bi imeli moke. Nerod te občine je sedaj že peti teden brez vsake moke za kuhanje in tekom te dobe je bilo moke le toliko, da se je napeklo eno hlev za vsako osebo na teden. Skozi dva meseca ni bilo nobenega krompirja v nobeni delavski družini. Tekom februarja so bile izkaznice za mast nepotrebne, ker ni bilo dobiti nobene masti. Razentega dobiva narod le po štiriindvajset kil premoga na teden. Poleg stradanja morajo ljudje tudi zmrzovati. Veličanstvo! Za to občino je pomoč nujna, kajti ljudje strašno umirajo radi pomanjkljive prehrane.

— Lahko ste zagotovljeni, da bom prevzel odgovornost ter storil vse, kar je v moji moči, da pomagam temu ubogemu narodu, — je rekel cesar.

— Veličanstvo! Še eno prošnjo radi premoga. Mi peki, kljub vsemu kar storimo, ne moremo dobiti premoga in pogosto moramo svoje prodajalne zapreti, dasiravno zahteva narod kruha. Pogosto moram jemati premog od mesta in kadar storimo tako, morajo biti ljudje doma brez premoga. Naša prošnja pri delavskemu ministru je bila uspeh na papirju, kajti rovi niso hoteli poslati premoga.

Zopet je zagotovil cesar govorniku, da se bo upoštevalo njegovo prošnjo.

Potem ko je govoril par besed z drugimi delavci, je odpotoval v mesto Schluckenau, kjer ga je pozdravila nadaljna množica in neki kovinarski delavec, po imenu Tomačev, je stopil k avtomobilu, s klobukom v roki.

— Ali je zelo slabo z vami? — je vprašal cesar.

— Da, Veličanstvo! Zelo slabo. Brzojavili smo na Dunaj pred kratkim ter vas prosili pomoči.

— Da, vem in ali se je kaj storilo

— Morem sporočiti, Veličanstvo, da smo v preteklem tednu prvič po dolgem času dobili zopet cel hleb kruha. Porcije so zelo piče. Kruha smo dobili včasih — pol hlebca, včasih pa le četrt hlebca na teden za vsakega prebivalca. Masti skoro ni mogoče dobiti. Če jo dobimo, dobimo od enega do dveh dek za osebo in le redkokedaj več.

Cesar: — Ali imate dosti bolnih ljudi radi lakote?

— Nesrečno veliko, Veličanstvo! Petdeset odstotkov naših ljudi je pomanjkljivo prehranjenih. Med starimi ljudmi jih je mnogo, ki ne morejo več delati. Otroci so bolehni. Veliko jih trpi radi pomanjkanja hrane. Tuid dobava premoga je popolnoma neprimerna. V februarju smo dobili le po petnajst kil. V marcu pa dvanajst in pol kil za vsako družino. Veličanstvo, ravno smo šli skozi zimo, katere ni mogoče opisati.

— Strašno me žalosti, da morate živeti v tako strašnih razmerah. Storil bom vse, kar je v moji moči, da jih izboljšam.

Rekoč to je pozdravil cesar Tomačeva in množico sestradanih čeških delavcev. Vrnil se je v svoj avtomobil, se odpeljal na železniško postajo in od tam na Dunaj. Inšpekcijsko potovanje je bilo končano. Kot je ugotovila dunajska "Arbeiter Zeitung", edini list v glavnem mestu, ki je priobčil odlomke iz pogovorov cesarja z delavci, dne 9. aprila, so delavci naslovili "par resnih besed" na avstrijskega cesarja in ogrskega kralja.

Kakšen pa je bil uspeh?

"Krušni mir" med centralnimi silami ter Ukrajino je bil sklenjen. Poročalo se je, da vozijo vlaki redno med Dunajem in Kijevom. Oglašalo se je, da so velikanske zaloge v skladiščih in mlinih Rusije, vendar pa je le malo ali nič tega žita dospelo do sestradanih okrajev v dvojni monarhiji.

Cesar je obljubil hrane iz prazne ukrajinske kašče. Stal pa je kljub temu pod strašnim utisom razmer med svojim narodom, katji po njegovem povratku na Dunaj je grof Černin, avstrijski in ogrski zunanji minister — sprejel občinske oblasti Dunaja ter spustil v tek nadaljno mirovno ofenzivo. V svojem nagovoru je skušal naval iti odgovornost za nadaljevanje vojne na francoskega ministrskega predsednika Clemenceau-ja in zaveznike ter pokazati izstradanam podanikom Avstrije, da niso roke njih cesarja omadeževane od krvi zapadne ofenzive. S tem pa je povzročil notranjo krizo, ki je dovedla do njegovega alstnega pada, s katero se je omajalo zaupanje Nemčije v lojalnost Avstro-Ogrske, ki je nanovo prebudila Čehe in ostale Slovane in prisilila mladega cesarja, da je poveril svojo in bodočnost svoje države vladi ogrskih reakcijonarcev pod vodstvom grofa Tisze.

Z enim udarcem je grof Černin omajal slabo politično stavbo podonavskih narodov. Ogrska je dobila nazaj svojo moč v notranjih zadevah ter v zunanji politiki. Budimpešta je zopet postala resnično glavno mesto kot je bila za časa vlade starega Franca Jožefa. Boj, katerega so vojevali Nemci, Jugoslovani, Čehi in Poljaki na Dunaju za kontrolo avstro-ogrske politike, se je končal z zmago železnega grofa Štefana Tisze, ki je kot ministrski predsednik Ogrske inšpiriral ultimatum na Srbijo v juliju 1914 ter naročil svojemu prijatelju in zaupnemu sodelavcu, grofu Forgachu, tedaj pomožnemu tajniku za zunanje zadeve in prejšnjemu poslaniku v Belgradu, naj ga sestavi.

Krona Habsburžanov.

Grof Černin je s svojim poskusom, brez dvoma naročenim iz Berlina, da strmoglavi Clemenceau-ja, dovedel do prve krize v celi seriji kriz, katere je pričakovati v Avstro-Ogrski in centralno-zavezniških deželah. Politični vrtinec je že dospel do Avstro-Ogrske. Cesar Karol, ki je hotel prinesti mir ali pa hrano Češki in ostalim svojim deželam, je središče tega viharja. Usoda pa se nahaja v rokah raznolikih podanikov monarhije, od Čehov do Rumunov ter od Nemcev do ostalih Slovanov.

Vprašanje pa ni, če bo cesar Karol mogel ustaiti vihar kot je skušal kralj Kanut ustaviti plimo, temveč, če je on s pomočjo grofa Tisze v stanu držati narod skupaj do konca vojne ter preprečiti, da bi ciklon odnesel z njegove glave habsburško krono ter ono sv. Štefana. — Avstrijskega ciklona se ne more ustaviti, vendar pa se ga lahko nameni kam drugam kot na cesarsko krono in to je — naloga Tisze.

Kar mislim pod političnim ciklonom, je naslednje:

— Avstro-Ogrska, sodeč po njeni papirni vrednosti, je dežela enajstih narodov. Število enajst stavim raditega, ker je na papirnem denarju vrednost v kronah natisnjena v enajstih jezikih, kar kaže, da priznava vlada najmanj toliko narodov. Celo pred vojno je vladalo nezadovoljstvo med vsemi temi narodi. Slovani so sovražili Nemce, Ogri so zaničevali Srbe, Rumunci so želeli proč in Poljake in Čehe se je smatralo za izvržek.

Tekom cele vlade Franca Jožefa se je vzdržalo sorazmern mir, kajti grof Tisza je znal izigravati eno stranko proti drugi in v vsem, kar je storil, je imel podporo cesarja. Tisza je moral biti borilec ter nasprotnik brez kompromisa. Tekom petnajstih let, ko je bil dejanski diktotor monarhije, je izvojeval nad šestdeset osebnih dvobojev ter ostal vedno zmagalec z mečem kot je bil zmagalec v bitkah intrig tako glede notranje kot mednarodne politike.

Ko je stari cesar umrl, mu je sledil mladi Karol in vprašanje, ki se ga je stavilo v centralni Evropi v onem času, je bilo:

— Kako bo stališče novega cesarja proti Tiszi?

Odgovor je prišel v zelo kratkem času z objavo umaknjenja grofa Buriana kot zunanjega ministra.

Burian je bil imenovan od starega cesarja na priporočilo Tisze, kajti Burian je bil ogrski plemenitaš ter član Tiszove stranke. Bil je mož, ki je vrjel v zvezo z Nemčijo, ki je sovražil Srbijo, Rusijo in Italijo. Bil je oster nasprotnik Poljakov in drugih Slovanov. Nobene strpnosti ni imel s Čehi in bilo je njegovo politično prepričanje, da morajo Avstro-Ogrski vladati — Ogri.

(Nadaljevanje pride.)

15 IZVRSTNIH ZDRAVILNIH RASTLIN VSEBUJE TAJNA FORMULA

Senzacijonelni uspehi Father Mollingerjevega glasovitega čaja so priznani od odjemalcev radi čudovitih sestav, ki so označene v njegovem mojstrskem receptu:

NA TISOČE ZAHVALNIH PISEM SO POSLALI ONI - KI STALNO RABIJO ČAJ

Father Mollinger-jeva slava, kot duhovna zdravnika je slovela od Maine do Californije. On je bil eden prvih misijonarjev v pittsburški škofiji in kakor hitro so izvedeli, da se je učil medecine v vodilnih zdravniških zavodih starega sveta, so seveda župljani hodili trumoma po svete. Skoro vsaka oseba nad 40 let stara je priznala čudovit uspeh. Časopisi so odstopili cele stopce imenom in naslovom zadovoljnih ljudi.

Father Mollinger-ja je obiskalo nad 2000 trpečih. Napisal je 80.000 receptov. Izmed je bili 20 ali več takozvanih mojstrskih receptov za posebno pomoč, kakor pri revmatizmu, seneni mrzlici, naduhi, ženskih boleznih, pljučnin težavah, nečisti krvi, katarju v glavi ali želodcu, bolečinah v ledicah, nervinu, želodčnem kamnu, božjasti, turom itd. Ti posebni recepti so v rabi še danes med narodom, in uspehi, katere napravijo, so znak čudovite zdravniške znanosti Father Mollingerjeve.

Father Mollinger je vselej priporočal svoj glasoviti rastlinski čaj. On je veroval v brinovo zmes za ledice, drisljivko za jetra, sladkovec in bodeči slak za kri, grško seno, encijanove korenine in druge korenine, listje, skorje, cvetje, rastline in jagode. Vsak posamezen del sistema zadobi takoj olajšavo, ker se z njim odstrani strupe, ki se nabirajo, naravna sestav ozdravi in okrepča notrajne organe. Ako hočete zadobiti prejšnjo moč, sprejmite priporočilo več tisoč onih, ki rabijo redno to izvrstno zdravilo. Ti ga rabijo dvakrat na teden. Je popolnoma čisto, neškodljivo in brez alkohola. Vzemite ga eno malo žlico v kozarcu gorke vode predno greste spat. Takoj drugi dan boste čutili izspremembo. Vaše bistre oči in čilost vas bo zagotovila, da Father Mollingerjev starodaven čaj res pomaga. Ta je zagotovilo dolgega življenja. Dober je za stare in mlade in posebno ga hvalijo vse ženske. —

Mi pošljemo katerokoli Father Mollinger-jevo zdravilo po pošti. Pošljite $1.10 v gotovini, znamkah ali money order in zagotovite si velik družinski zavitek, svež in čist, naravnost iz našega laboratorija. Vsak zavitek je jamčen. Naslov:

MOLLINGER MEDICINE CO.
21 Mollinger Building,
12-14 E. Park Way, N. S., Pittsburgh, Pa.

Lenin izdal Poljsko

Poljski časopis objavlja tajno pogodbo z Nemčijo. — Nemčija ima v poljski politiki prosto roko. — Poljske meje določi nemško vrhovno poveljstvo. — Poljska mora dati skozi 50 let najugodnejše koncesije. — Za 10 otrok mora biti nemška šola.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on July 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, 2. julija. — Poljski list "Glas Naroda" v Krakovu objavlja v svoji izdaji 28. junija vsebino tajne pogodbe, ki je bila sklenjena v Brest-Litovsku med boljševiki in Nemci. Ta škandalozna listina kaže na eni strani izdajstvo boljševikov, na drugi strani pa nedoslednost Nemcev, ki v sebičnem namenu nikakor niso omahovali, da so širili anarhistično propagando v deželah, katere so zavzeli.

To je vsebina določb te pogodbe:

1. Poljsko politiko ima voditi Nemčija.

2. Ruska vlada obljubi, da ne bo posredovala v vprašanjih, ki se tičejo organizacije Poljske.

3. Sovjet komisarjev ruskega naroda ima pravico ostati v zvezi z demokratičnimi in revolucijonarnimi klubi, ki obstojajo v Poljski, ter bodo poslali svoje agitatorje, katerih imena se nahajajo na listini nemškega informacijskega urada v Petrogradu in Varšavi.

4. Pošiljanje agitatorjev v Nemčijo in Avstrijo ima vstaviti sovjet komisarjev.

5. Sovjet komisarjev mora strogo paziti na poljske narodne skupine v namenu, da prepreči njih vstop v teritorijalno rusko armado.

6. Rusija mora smatrati kršenje litvinske in ukrajinske meje od strani poljskih čet za napoved vojne Nemčiji in Avstriji in Rusija mora pomagati uničiti tako armado.

7. Sovjet mora preprečiti ruskim podanikom, da ne investirajo svojega ali francoskega, angleškega in ameriškega kapitala v katerekoli industrijskem podjetju v Poljski.

8. Sovjet obljubi priznati dogodkov polno stanje stvari, katere sta napravili Nemčija in Avstrija v Poljski ter da jih bo branil proti prejšnjim zaveznikom Rusije.

London, 2. julija. — Poglavitne točke nemške rešitve poljskega vprašanja, katere so odobrile centralne države, objavlja "Abend-Zeitung" v Augsburgu. Pogoji so sledeči:

Meje bo določilo nemško vrhovno poveljstvo v soglasju z vojaškimi potrebami.

Poljska armada bo določena na 90.000 mož.

Skozi 50 let mora Poljska dati ugodne ekonomske koncesije centralnim državam po principu najbolj uvaževanega naroda.

Dovoljeno mora biti izdajanje nemških, avstrijskih, bolgarskih in turških listov.

V vsakem kraju, kjer je 10 nemških otrok, se mora otvoriti nemška šola.

Belgijske ženske in visoki nemški častniki

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on July 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Kako se je Mme. Osterreith, mati majorja Osterreith v belgijski armadi, ki je sedaj v tej deželi kot vojaški atašej belgijskega poslaništva v Washingtonu, sestala s skupino visokih nemških častnikov ter jih premagala ob priliki padca Antwerpena, je povedal major, ko se je pred kratkim mudil v New Yorku na obisku.

Družina Osterreith je ena najbolj uglednih v Belgiji. Brat majorja, Robert, je bil v letih pred vojno načelnik neke velike importne hiše v Antwerpenu. Bratje so bili veliki športniki, znane postave po celi Evropi ter pri vseh tekmovalnih vožnjah z jahtami.

Na Place de Meir v Antwerpenu, diagonalno nasproti kraljevi palači, stoji velika Osterreithova hiša. To je dolgo, nizko poslopje iz belega mramorja in je bilo znano vsem turistom. Bil je to pravcati muzej s svojimi flamskimi preprogami, s svojimi Rubensi in Van Dyki ter drugimi umetniškimi predmeti velike vrednosti.

Mati je bila sama v hiši.

V tej sijajni palači je kraljevala Mme. Osterreith, mati dveh sinov. Bila je sama, ko se je vlekel njen sin Leon, ki je bil ranjen pri Malines, z ostanki belgijske armade naprej, dočim so Nemci navalili na Antwerpen.

Seveda, ko se je iskalo stanovanja, je palača Osterreithov takoj pripadla skupini visokih častnikov. Bili so aristokrati, ti častniki, ki niso pustili nikakemu plebejcu, da bi delil stanovanje ž njimi. Hodili so naokrog po sobah in dvoranah ter si ogledavali umetniške zaklade z očmi poznavalcev.

Poskusili so tudi vina.

Z istim navdušenjem, kot se glasi povest, so šli tudi v kleti, kjer se je nahajala najbolj izbrana kapljica. Odredilo se je, naj se prinese steklenice navegor in zvečer so se zbrali častniki v veliki obednici na prijeten sestanek. Srebrni lestenci so lesketali, polirani les je odbijal luč, peneče se vino je omajalo jezike ter čuti je bilo smeh in petje, ko je general, ki je predsedoval omizju, naenkrat okamenel na svojem stolu.

Ostali so sledili njegovim pogledom ter videli postavno staro gospo, ki je tiho stopila v sobo, se postavila v bližino ter se zaničljivo ozirala na družbo.

Prosila je častnike, naj se takoj odstranijo.

"Častniki in gospodje", je rekla, "premagali ste nas. Lahko zahtevate od mene kar hočete in jaz vam moram dati. Vedeti pa morate, da ste nedobrodošli v moji hiši in vsled tega vas prosim, da se takoj odstranite."

Ničesar prosečega ni bilo v njenem vedenju. Stala je pokonci kljub svojim letom, kot da čaka na tremutno ugodenje svoje zahteve. Čudno je slišati, a je resnično. Niti ene besede se ni izgovorilo. General se je priklonil nalahko ter vstal ter ostali častniki so takoj storili isto.

Mme. Osterreith je zapustila sobo, dokler so bili častniki še v nji. Nato so tudi častniki zapustili sobo in hiso. Pozneje ni nihče več prišel. Mme. Osterreith je kraljevala sama v svoji palači.

Gen. Semenov

Semenov pravi, da se mora Sibirija ločiti od evropske Rusije. — Semenov je rojen voditelj.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on July 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Tokio, Japonska, 2. julija. — Sibirski voditelj, general Semenov, ki nasprotuje boljševiški vladi, je 28 let star. Njegov oče je Kozak, mati pa Mongolka. Njegova prava šarža je stotnik, toda v njegovem štabu so polkovniki in generali, ki gledajo nanj kot svojega poveljnika.

Tekom nekega pogovora je general Semenov izjavil, da Sibirija v nobenem oziru ni naravni privesek Rusije, da mora stati sama in da narod Sibirije nima nič skupnega z Rusi. Rekel je, da je orientlec in ne Evropejec. S pomočjo sosedne sile na vzhodu se mora Sibirja ločiti od evropske Rusije in vstanoviti neodvisnost. O generalu Semenovem se zatrjuje, da je moč čudovite energije in rojen voditelj.

Z zavezanimi očmi spoznati, ali je karta podoba ali ne.

Za ta poskus si moraš prej karte pripraviti. Vse karte s podobami prebodi na desnem voglu s tanko iglo, ali jih pa zaznamuvaj z nohtnim vtiskom, tako da se bodo dale zaznamovane karte otipati. Potem pa si daj brez skrbi zavezati oči. Karte naj kdo dobro premeša in ti jih da v roko. S tipanjem bodeš lahko uganil vse karte, katere so s podobo, katere ne. — Na ta način ločiš tudi lahko vse črne in vse rdeče karte ako si zaznamovaš karte ene ali druge barve.

IŠČE

se dobre dogarje. Jaz imam zelo dober les in plačam zelo visoke cene za francoske doge. — Fleisher, 258 Lewis St., Memphis, Tenn.

(25—6, do pr.)

Zadnja igra

(Nadaljevanje.)

Kakor že na stotine drugih, tako je tudi Slokarja gnala daleč od doma želja in potreba, da bi si opomogel. Ni bil sicer še tako na koncu, da bi mu morala biti domačija prodana. Še se je izhajalo, četudi težko. Pehal se je od doma po dninah in obdeloval sam sebi par oralov zemlje, da so se preživili. A bilo je komaj za sproti. In še je včasih zmanjkalo pri hiši denarja za najpotrebnejše stvari. Še najbolj pa so ga gnali od doma tja v daljno tujino — dolgovi. Tako rad bi se jih bil iznebil, da bi mu ne bilo treba plačevati vsako leto obresti, pa ni šlo. Sicer je nosil upnikom redno vsako leto denar; a dolg se ni zniževal. Šlo je vse samo za obresti. Zato si je izposodil še nekaj denarja in je odšel v novi svet, kjer jih toliko obogati kar čez noč in kjer jih toliko umre v največji bedi, četudi so ostopili z lepimi upi na nova tla.

No, Slokarju je šlo še dosti po sreči. S pomočjo domačinov je kmalu dobil delo v železnem rudniku. Ej, to je težko delo in tudi nevarno. Slokarju se je zdelo, da je v teh desetih mesecih več pretrpel, nego doma v desetih letih. Pa sprejel bi še težje delo, samo da bi preje narastel kupček, s katerim bi se mogel vrniti domov, domov k otročičem in k ženi. Poplačal bi upnike, popravil si nekoliko hišo, prikupil še nekaj zemlje, potem bi pa živel doma tako zadovoljno in srečno, da bi bilo veselje.

Za Veliko noč je poslal domov potnino in še nekaj dolarjev za piruhe ženi in otrokom. Potem ji je pa pisal, da mora sedaj nekaj časa potrpeti, da se kaj več nabere. In nosil je prav pridno ves čas, kar je ostalo od zaslužka, v svoj kovčeg na kupček. Pred tednom dni je pregledal svoj zakiad in ga preštel. Našel je petindevetdeset dolarjev, kar je za takega reveža, kakor je bil Slokar, že precej lep denar. Včeraj je pridejal še pet dolarjev, da jih je bilo ravno sto. Petsto kron se bo že nekoliko poznalo pri Slokarjevi domačiji.

Že med tednom je naprosil Cigliča, da bi mu napisal za ženo pismo in poslal denar. Sicer je znal Slokar tudi sam pisati za silo. Ker pa je le redko prijel za pero, odkar je izstopil iz šole, zato mu ni šlo tako gladko izpod vdelanih in okornih rok. Ciglič je bil dokaj mlajši in v tem bolj izurjen. Zato se je marsikateri rad zatekel v taki sili k njemu. Tudi je slovel med rojaki v dotičnem mestu, da zna on najlepše zlagati pisma.

II.

Slokar je potrkal in vstopil.

V prostorni sobi je sedelo za mizo nekaj moških in igralo na karte. Drugi so sloneli ob mizi, pušili iz dolgih pip tobak in radovedno sledili igra. Le dva sta sedela na svojih kovčegih koncem postelj; eden si je šival delavniško obleko, drugi pa je čital slovenski ameriški časopis.

Vsak izmed teh krepkih in močnih ljudi je imel za seboj dolgo in žalostno povest, ki ga je znala, da je zapustil rodno domačo grudo in šel iskat srečo v novi svet. Svoje žilave roke so prodali podjetnim Amerikancem za svetle dolarje v službo. Doma so zapustili onemogle stariše, slabotno ženo in male otročiče, ki jih željno pričakujejo, da se povrnejo in jim opomorejo iz stiske. S kakšnimi lepimi ter velikimi upi so odhajali iz svoje domovine! Koliko trdnih obljub so sklenili, kako bodo pomagali domačim, predno so odšli! In sedaj? Kateremu so se izpolnili tisti upi? Prav nobenemu. Vsak bi rad še več zaslužil, da bi poslal domov, da bi sam se povrnil v domovino, ali pa da bi sam zapravil v nekaterih veselih urah, kar si je v dolgih dnevih prislužil s težkim delom.

Velika večina jih je pridnih in varčnih, ki niso še pozabili na dom in na svojce in ki jim pomagajo po svojih močeh. Skrbijo še vedno za stariše, za ženo in otroke. Varčujejo, da bi se mogli čim prej povrniti v pravo domovino. In vendar, koliko se jih izgubi v tujini, da pozabijo na vse, kar jih je nekdaj vezalo na dom in živijo od danes do jutri.

Poglejte šestkoplečatega tridesetletnega fanta, ki igra za mizo in meče dolarje, kakor bi jih pobral na cesti in bi si jih ne prislužil z delom svojih rok! Že dvanajst let je v Ameriki in vendar je v prvih letih poslal komaj potnino domov. Sedaj niti ne piše več. Pozabil je na dom, pozabil na očeta in mater, ki sta toliko pričakovala od njega. Izgubil se je; nikdar ga ne bo več videla domovina. Delal bo tako naprej, kakor dela četudi težko. Pehal se je od doma po dninah in obdeloval sam sebi par oralov zemlje, da so se preživili. A bilo je komaj za sproti. In še je včasih zmanjkalo pri hiši denarja za najpotrebnejše stvari. Še najbolj pa so ga gnali od doma tja v daljno tujino — dolgovi. Tako rad bi se jih bil iznebil, da bi mu ne bilo treba plačevati vsako leto obresti, pa ni šlo. Sicer je nosil upnikom redno vsako leto denar; a dolg se ni zniževal. Šlo je vse samo za obresti. Zato si je izposodil še nekaj denarja in je odšel v novi svet, kjer jih toliko obogati kar čez noč in kjer jih toliko umre v največji bedi, četudi so ostopili z lepimi upi na nova tla.

No, Slokarju je šlo še dosti po sreči. S pomočjo domačinov je kmalu dobil delo v železnem rudniku. Ej, to je težko delo in tudi nevarno. Slokarju se je zdelo, da je v teh desetih mesecih več pretrpel, nego doma v desetih letih. Pa sprejel bi še težje delo, samo da bi preje narastel kupček, s katerim bi se mogel vrniti domov, domov k otročičem in k ženi. Poplačal bi upnike, popravil si nekoliko hišo, prikupil še nekaj zemlje, potem bi pa živel doma tako zadovoljno in srečno, da bi bilo veselje.

Za Veliko noč je poslal domov potnino in še nekaj dolarjev za piruhe ženi in otrokom. Potem ji je pa pisal, da mora sedaj nekaj časa potrpeti, da se kaj več nabere. In nosil je prav pridno ves čas, kar je ostalo od zaslužka, v svoj kovčeg na kupček. Pred tednom dni je pregledal svoj zakiad in ga preštel. Našel je petindevetdeset dolarjev, kar je za takega reveža, kakor je bil Slokar, že precej lep denar. Včeraj je pridejal še pet dolarjev, da jih je bilo ravno sto. Petsto kron se bo že nekoliko poznalo pri Slokarjevi domačiji.

Že med tednom je naprosil Cigliča, da bi mu napisal za ženo pismo in poslal denar. Sicer je znal Slokar tudi sam pisati za silo. Ker pa je le redko prijel za pero, odkar je izstopil iz šole, zato mu ni šlo tako gladko izpod vdelanih in okornih rok. Ciglič je bil dokaj mlajši in v tem bolj izurjen. Zato se je marsikateri rad zatekel v taki sili k njemu. Tudi je slovel med rojaki v dotičnem mestu, da zna on najlepše zlagati pisma.

II.

Slokar je potrkal in vstopil.

V prostorni sobi je sedelo za mizo nekaj moških in igralo na karte. Drugi so sloneli ob mizi, pušili iz dolgih pip tobak in radovedno sledili igra. Le dva sta sedela na svojih kovčegih koncem postelj; eden si je šival delavniško obleko, drugi pa je čital slovenski ameriški časopis.

Vsak izmed teh krepkih in močnih ljudi je imel za seboj dolgo in žalostno povest, ki ga je znala, da je zapustil rodno domačo grudo in šel iskat srečo v novi svet. Svoje žilave roke so prodali podjetnim Amerikancem za svetle dolarje v službo. Doma so zapustili onemogle stariše, slabotno ženo in male otročiče, ki jih željno pričakujejo, da se povrnejo in jim opomorejo iz stiske. S kakšnimi lepimi ter velikimi upi so odhajali iz svoje domovine! Koliko trdnih obljub so sklenili, kako bodo pomagali domačim, predno so odšli! In sedaj? Kateremu so se izpolnili tisti upi? Prav nobenemu. Vsak bi rad še več zaslužil, da bi poslal domov, da bi sam se povrnil v domovino, ali pa da bi sam zapravil v nekaterih veselih urah, kar si je v dolgih dnevih prislužil s težkim delom.

Velika večina jih je pridnih in varčnih, ki niso še pozabili na dom in na svojce in ki jim pomagajo po svojih močeh. Skrbijo še vedno za stariše, za ženo in otroke. Varčujejo, da bi se mogli čim prej povrniti v pravo domovino. In vendar, koliko se jih izgubi v tujini, da pozabijo na vse, kar jih je nekdaj vezalo na dom in živijo od danes do jutri.

Poglejte šestkoplečatega tridesetletnega fanta, ki igra za mizo in meče dolarje, kakor bi jih pobral na cesti in bi si jih ne prislužil z delom svojih rok! Že dvanajst let je v Ameriki in vendar je v prvih letih poslal komaj potnino domov. Sedaj niti ne piše več. Pozabil je na dom, pozabil na očeta in mater, ki sta toliko pričakovala od njega. Izgubil se je; nikdar ga ne bo več videla domovina. Delal bo tako naprej, kakor dela četudi težko. Pehal se je od doma po dninah in obdeloval sam sebi par oralov zemlje, da so se preživili. A bilo je komaj za sproti. In še je včasih zmanjkalo pri hiši denarja za najpotrebnejše stvari. Še najbolj pa so ga gnali od doma tja v daljno tujino — dolgovi. Tako rad bi se jih bil iznebil, da bi mu ne bilo treba plačevati vsako leto obresti, pa ni šlo. Sicer je nosil upnikom redno vsako leto denar; a dolg se ni zniževal. Šlo je vse samo za obresti. Zato si je izposodil še nekaj denarja in je odšel v novi svet, kjer jih toliko obogati kar čez noč in kjer jih toliko umre v največji bedi, četudi so ostopili z lepimi upi na nova tla.

No, Slokarju je šlo še dosti po sreči. S pomočjo domačinov je kmalu dobil delo v železnem rudniku. Ej, to je težko delo in tudi nevarno. Slokarju se je zdelo, da je v teh desetih mesecih več pretrpel, nego doma v desetih letih. Pa sprejel bi še težje delo, samo da bi preje narastel kupček, s katerim bi se mogel vrniti domov, domov k otročičem in k ženi. Poplačal bi upnike, popravil si nekoliko hišo, prikupil še nekaj zemlje, potem bi pa živel doma tako zadovoljno in srečno, da bi bilo veselje.

Za Veliko noč je poslal domov potnino in še nekaj dolarjev za piruhe ženi in otrokom. Potem ji je pa pisal, da mora sedaj nekaj časa potrpeti, da se kaj več nabere. In nosil je prav pridno ves čas, kar je ostalo od zaslužka, v svoj kovčeg na kupček. Pred tednom dni je pregledal svoj zakiad in ga preštel. Našel je petindevetdeset dolarjev, kar je za takega reveža, kakor je bil Slokar, že precej lep denar. Včeraj je pridejal še pet dolarjev, da jih je bilo ravno sto. Petsto kron se bo že nekoliko poznalo pri Slokarjevi domačiji.

Že med tednom je naprosil Cigliča, da bi mu napisal za ženo pismo in poslal denar. Sicer je znal Slokar tudi sam pisati za silo. Ker pa je le redko prijel za pero, odkar je izstopil iz šole, zato mu ni šlo tako gladko izpod vdelanih in okornih rok. Ciglič je bil dokaj mlajši in v tem bolj izurjen. Zato se je marsikateri rad zatekel v taki sili k njemu. Tudi je slovel med rojaki v dotičnem mestu, da zna on najlepše zlagati pisma.

II.

Slokar je potrkal in vstopil.

V prostorni sobi je sedelo za mizo nekaj moških in igralo na karte. Drugi so sloneli ob mizi, pušili iz dolgih pip tobak in radovedno sledili igra. Le dva sta sedela na svojih kovčegih koncem postelj; eden si je šival delavniško obleko, drugi pa je čital slovenski ameriški časopis.

Vsak izmed teh krepkih in močnih ljudi je imel za seboj dolgo in žalostno povest, ki ga je znala, da je zapustil rodno domačo grudo in šel iskat srečo v novi svet. Svoje žilave roke so prodali podjetnim Amerikancem za svetle dolarje v službo. Doma so zapustili onemogle stariše, slabotno ženo in male otročiče, ki jih željno pričakujejo, da se povrnejo in jim opomorejo iz stiske. S kakšnimi lepimi ter velikimi upi so odhajali iz svoje domovine! Koliko trdnih obljub so sklenili, kako bodo pomagali domačim, predno so odšli! In sedaj? Kateremu so se izpolnili tisti upi? Prav nobenemu. Vsak bi rad še več zaslužil, da bi poslal domov, da bi sam se povrnil v domovino, ali pa da bi sam zapravil v nekaterih veselih urah, kar si je v dolgih dnevih prislužil s težkim delom.

Velika večina jih je pridnih in varčnih, ki niso še pozabili na dom in na svojce in ki jim pomagajo po svojih močeh. Skrbijo še vedno za stariše, za ženo in otroke. Varčujejo, da bi se mogli čim prej povrniti v pravo domovino. In vendar, koliko se jih izgubi v tujini, da pozabijo na vse, kar jih je nekdaj vezalo na dom in živijo od danes do jutri.

Poglejte šestkoplečatega tridesetletnega fanta, ki igra za mizo in meče dolarje, kakor bi jih pobral na cesti in bi si jih ne prislužil z delom svojih rok! Že dvanajst let je v Ameriki in vendar je v prvih letih poslal komaj pot-

NALOŽI, DA ZMAGAŠ

Štedilne in vojno-varčevalne znamke dajo vsakemu priliko, da bo deležen investiranja modernega časa-zmage v Evropi.
Pot do te zmage se mora tlakovati s "kvodri", katero ste pozvani vi in vaši sosedje, da podpišete.
Ako jih še niste kupili, pričnite danes. Primerni šotori za prodajo WSS. se nahajajo v vseh naših izložbenih prostorih.

The New York Edison Company
At Your Service
General Offices: Irving Place and 15th Street
Branch Office Show Rooms for the Convenience of the Public

424 Broadway | 10 Irving Place | 15 East 125th Street
126 Delancey Street | 124 West 42d Street | 362 East 149th Street
151 East 86th Street

Možje se rabijo za mornarico; oglasite se na 34 E. 23 ulica, New York, N. Y.

največkrat za desetice in dvajsetice; le redko za krone in goldinarje. Tu igrajo za ameriške dolarje; na taki igri se lahko zapravi v par urah že lepo svoto, če ima igralec smolo.

V Slokarju se je počasi vzbujala strast do igranja, ki je parastla od hipa do hipa. V mislih se je izgovarjal, da bi s priigranim denarjem opomogel ženi. Kako prijetno bi bilo, ko bi sedel sedaj-le on med igralci ter bi se večal pred njim kupček, kakor raste pravkar Cigliču in Tončiču. V par urah bi lahko pridobil na lahek način toliko denarja, kolikor si ga morda ne bo mogel prislužiti v celem letu. Poslal bi vse ženi domov. Ona bi poplačala dolgove in morda bi še kaj ostalo. Naročil bi ji, naj dá drugo v hranilnico, da njega počaka; ko pride domov, si popravita domačijo in si nakupita še potrebne zemlje. Sam bi pa ostal še nekaj mesecev, gotovo pa ne dalje nego do Velike noči, da bi si še nekaj prislužil; in tako bi se na pomlad zopet vrnil v svojo domovino zdrav, vesel in — bogat. Igral bi samo zdaj in potem nikdar več, četudi bi imel srečo. — Kaj pa, če izgubim še to, kar sem si prislužil z velikim trudom, kar sem privarčeval v dolgih mesecih? Nekako zdrznil se je pri tej misli. Kaj bo počela žena, ko ne dobi pričakovane pomoči? Kako bo tolažila upnike, ko bodo zahtevali obljubljene obresti ter odplačila na kapitalu? Pa te neprijetne misli se je hitro otresel. Saj vendar ne bi bil tako neumen, da bi še dalje igral, če vidi, da nima sreče. Nekaj dolarjev se pa ne pozna, če žena toliko manj debi. Mesto petsto kron jih dobi morda samo štiristo in petdeset. Tudi teh se razveseli; tudi s temi lahko zamaši usta upnikom vsaj za nekaj časa.

In zopet so ga objele tiste misli, zopet se ga je polotila z vso močjo želja, da bi hitro obogatel, da bi si hitro opomogel in se potem vrnil v svojo staro domovino, po kateri je tako hrepenel. Strast do igre pa je še vedno rastla v njem, se ga polagoma polaščala ter ga objemala vedno tesneje in tesneje, dokler ga ni naposled dobila celega v svoje krempljе. Še vedno se je branil, še vedno se je v njem oglašala vest in ga svarila pred igro. A ta glas je bil vsak hip slabejši, dokler ga ni popolnoma zadušila strast. Sedaj bi bilo Slokarju samo reči ter sedel bi bil in igral.

In taka prilika se je kmalu ponudila. Eden izmed igralcev je v razburjenosti vstal in zaklel. Zaigral je zadnji cent in ostal še nekaj Tončiču na dolgu, ker ni mogel plačati. Njegov obraz je žarel, oči so se mu čudno svetile, ko je stiskal pesti ter preklinjal karte in sebe. A tovariši so se mu smejali ter brili iz njega norce. Ostali trije igralci pa so preštevali, koliko so dobili. Ciglič in Tončič sta imela že lep dobiček; le širokoplečni Rakar je bil na izgubi. Že sta hotela srečna igralca spraviti denar, kar se oglasi Rakar s svojim nizkim glasom.

"E, tako se pa ne gremo. Tončič! Vsaka šema bi nehala, ko zadosti dobi, ha, ha! Jaz imam še vedno trideset dolarjev izgube."

"Kaj me to briga", pravi brezbrižno Tončič. "Te igre ne moremo trije igrati, druge pa jaz nočem."

"Jaz tudi ne; to ali nobene", pritavi Ciglič.

"Bomo pa to igrali, če nočeta druge. Kdo pristopi?"

Nihče se ne oglasi; večinoma niso bili igralci. Omahljivce pa je ostrašil zgled tovariša, ki je vse zaigral, kar je prislužil v dveh mesecih.

"Kdo pristopi, no?" je še enkrat zadonel po sobi močan Rakarjev glas.

Slokarja je drugič še bolj stresel Rakarjev glas nego prvič. Rad bi se bil oglasil, da bi poskusil srečo, a vendar ga je nekaj zadrževalo. Nekoliko ga je bilo tudi sram pred drugimi znanci, kateri so ga imeli za zelo varčnega in pametnega. Zato je še vedno molčal.

"No, pa ti pristopi, Slokar!" se obrne Rakar proti Slokarju. "Saj drugi so vsi mevže; niti denarja ne marajo, če jim ga človek ponuja."

Cesar ni nobeden pričakoval, še sam Rakar ne, se je zgodilo. Slokar je prisedel, rekoč, da dalje ne bo igral, kakor samo četrt ure, pa če izgubi ali dobi. Ako niso s tem zadovoljni, rajši ne prične. Seveda so bili s tem takoj vsi zadovoljni. Saj so dobro vedeli, da gre vedno do zadnjega beliča pri igri, če je kdo količkaj nagnjen do igranja. Pri igri se pozabi na vse druge sklepe, pa če so bili prej še tako trdni.

In Slokar je igral in si utešil strast. Preteklo je četrt ure, a Slokar se ni več zavedal svoje obljube. Pred seboj je imel nekaj dolarjev dobička. Ni bilo dosti, a za ta denar bi bil moral par dni trdno delati v rudniku. Tu jih je pa dobil tako lahko. Samo roko je bilo treba stegniti in imel jih je. Sreča se mu je nasmehnila. Podala mu je prst, zakaj ne bi prijel za celo roko! Še par ur naj mu ostane zvesta in Slokar bo rešen za par let težkega dela. Kmalu bo lahko odjadral tja v domovino k svojcem zadovoljen in srečen.

A sreča je opoteča povsod, še najbolj pri igri. Resničnost tega pregovora je izkusil že vsakteri igralec in tudi Slokar. Še je šlo nekaj časa navzgor. Priigral je že petdeset dolarjev, a naprej ni šlo več. Ker je hotel srečo prisiliti, je stavil vedno več in vedno več tudi izgubljal. Kmalu je šel dobiček, odkoder je prišel in spremljalo ga je še nekaj dolarjev iz lastnega žepa Slokarjevega. Še bi bil čas, da bi nehal. Imel bi sicer izgubo, a ta ne bi bila velika; lahko bi se je preneslo.

Pa bilo je prepozno. Strast je dobila Slokarja preveč v oblast. Oslepila ga je in oglušila, da ni več videl doma zapuščene žene, ni več slišal njenega prosečega glasu napram upnikom. On je igral; igral in izgubljal. Le včasih je dobil kak dolar; pa kaj bo to, ko je pa moral vedno plačevati po petkrat toliko, kakor je enkrat dobil. Nekaj znancev, ki je poznalo Slokarja in njegove domače razmere, ga je opomnilo, da naj neha, ko vidi, da ni sreče. Mož se jim je smilil; pa zastonj so bile besede. Tudi Cigliču in Tončiču se je smilil, četudi sta imela dobiček. Le Rakar se je na tihem zadovoljno smejal, glasno pa dajal Slokarju korajžo, katere niti potreboval ni, ker ga je že tako objela strast, da bi bil zaigral tisočake, ako bi jih imel. Še vedno je upal namreč, da se sreča hipoma obrne. Upal je do zadnjega dolarja. Pa tudi pri zadnjem dolarju se ni obrnila. Tudi ta je šel za onimi devetindevetdesetimi k Rakarju, ki ga je smehija je spravil v žep.

Za dve uri je vstal Slokar izza mize popolnoma suh. Kot mali bogatin je prisedel, a vstal je berač. V par urah je zapravil zaslužek dolgih tednov, da, mesecev.

(Konec prihodnjič.)

Buy W. S. S.

Značilne izjave predsednika

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on July 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Domnevam, da bi se nas ne smelo prisiliti, da izpremenimo svojo politiko pozornega čakanja. (Prvo letno sporočilo na Kongres, dne decembra 1913).

* * *

Svet je treba napraviti varnim za demokracijo. (Nagovor na Kongres, 2. aprila 1917.)

* * *

Jasno je, da mora v bodočnosti vladati narodom isti visoki zakonik časti kot jo zahtevamo od posameznikov. (Nagovor pred Ligo za izsiljenje miru, Washington, 27. maja 1916.)

* * *

Verujem v navadnega moža. (Nagovor v Detroitu, 10. julija 1916.)

* * *

Ni armada, katero moramo ustvariti in izuriti za vojno; narod je. (Nagovor pri dedikaciji poslopja Rdečega križa, Washington, 12. maja 1917.)

* * *

Prišel je dan zmage ali podvrženja. (Sporočilo na Rusijo, 26. maja 1917.)

* * *

Vi se ne morete posvetiti Ameriki, dokler ne postanete v vsakem oziru in z vsakim namenom svoje volje popolni Amerikanci. (Nagovor na tuje-rojene državljane, Philadelphia, 10. maja 1915.)

* * *

To ni vojna za amaterje. (Nagovor pri posvetitvi poslopja Rdečega križa v Washingtonu, 12. maja 1917.)

* * *

Praktična vprašanja je mogoče rešiti le s praktičnimi sredstvi. (Poslanica na Rusijo, 26. maja 1917.)

* * *

Nekaj izvanredno finega je v duhu prostovoljca, a globlji kot prostovoljski duh je duh obveznosti. (Nagovor na veterane konfederacije, 5. junija 1917.)

* * *

Še enkrat moramo s svojimi življenji in svojim bogastvom uveljaviti veliko vero, za katero smo bili rojeni. (Nagovor na Dan zastav, Washington, 14. junija 1917.)

* * *

Oči celega sveta bodo obrnjene na vas, kajti vi ste v nekem posebnem smislu vojaki prostosti. (Sporočilo na Narodno armado, 3. septembra 1917.)

* * *

Naša sedanja in neposredna naloga je izvojevati vojno in nobena stvar nas ne bo odvrnila od tega, dokler je ne izvršimo. (Peto letno sporočilo na Kongres, 4. decembra 1917.)

* * *

Vsled tega je od nas mogoč le en odgovor: — Sila, sila do skrajnosti, sila brez meja in omejitev, pravična in zmagoslavna sila, ki bo napravila pravico za postavo sveta ter vrgla navzdol v prah vsako sebično vlado. (Nagovor v Baltimore, 6. aprila 1917.)

* * *

Ono, čemur jaz nasprotujem, ni čustvovanje pacifistov, temveč njih štupidnost. (Nagovor pred Ameriško delavsko federacijo, Buffalo, 12. novembra 1917.)

* * *

Velike dolžnosti novega dne vzbujajo v nas novega in večjega narodnega duha. (Zahvalna proklamacija, 7. novembra 1917.)

Potegnjeno karto na duri pribiti.

K temu poskusu je treba vaje in sicer dobre vaje. Pripravljen imej škrivaj žrebelj, naprimer dober je žrebljič, kakršen se rabi pri sisanju. Karte zmešaj in ena izmed navzočih oseb naj si izbere karto, katero ti da v roko. Ti je sicer ne bodeš pogledal, pa naglo pritisni skozi njo žrebljček, katerega si naprimer lahko imel pripravljenega med dvema prstoma, pri daljšem nohtu na palcu za nohtom, tako da je bila glava stisnjena za noht, konica pa je stala naprej in zdaj daj karto spodaj pod druge. Potem primi vse karte trdno skupaj in glej, da bode žrebljček zgoraj in vrzi jih z močjo ob duri. Žrebelj se bode zapičil v les, ke rso ga zabile ostale karte, a izbrana bode pribita na duri.

CENJENIM SLOVENSKIM DRUŠTVOM ZA JOHNSTOWN IN OKOLICO, NA ZNANJE.

Vsled izvanredno slabega vremena se ni skupni piknik tako obnesel kot se je pričakovalo, ker je dež lil celi dan, da se ljudstvo ni moglo istega po večini udeležiti, ali vstrajnost članstva naših društev je kljubovala z izredno vstrajnostjo ter vstrajalo na pikniku in tako pripomoglo, da se niso samo veliki stroški pokrili, pač pa se je naparvilo še nad $300.00 čistega prebitka.

Smelo se trdi, da nam je slabo vreme prikrajšalo najmanj $600 čistega prebitka, vsled tega so zastopniki društev in ostali mnenja, da naj se pozneje enkrat napravi še en piknik v enake svrhe.

V imenu društev mi je naročeno, da se bratu Frank Keržetu zahvalim za njegov trud in uspeh, kateri se je dosegel.

V naslednjem podajam račun skupnega piknika.

Darovi:

Fr. Podboj, M. Rovanšek in Fr. Pavlovčič	$ 46.65
Mr. Robert C. Hoerle, v isti namen daroval	25.00
Plešišče, 105 vstopnic po 25 centov	26.25
Stricking Machine (nabijalnik)	9.75
Kuponi (Trade Tickets) prodanih po:	
A. Vidrich, za svoto	43.50
Louis Krašna, za svoto	85.90
M. Pečjak, za svoto	78.75
Fr. Slabe, za svoto	68.40
Andrew Dobnikar	100.00
Ivan Zupančič	192.40
Klinčki (nageljni)	22.00
Ivan Brezovec, vstopnice pri vhodu	23.00
Alojzij Martinčič, vstopnice pri vhodu	7.50
Ivan Brezovec, vstopnice	25.00
Ivan Zupančič, vstopnice	6.50
Hadary Felix, vstopnice	—.—
Frank Skufca, vstopnice	9.00
Louis Krašna, vstopnice	7.00
Fr. Podboj, vstopnice	3.00
Jager Martin, vstopnice	5.50
Frank Gabrenja, vstopnice	2.50
Frank Kuhovski, vstopnice	23.50
Ignatz Grozник, vstopnice	2.50
Motevž Stražišar, vstopnice (skupno)	19.00
Frank Dremelj, vstopnice	4.00
Matija Pečjak, vstopnice	13.50
Frank Slabe, vstopnice	13.50
Louis Martinčič, vstopnice	25.00
Andrew Dobnikar, vstopnice	9.00
Ivan Turšič, vstopnice	2.50
Štefan Zabrič, vstopnice	1.00
Skupaj....	$901.10

Izdatki:

Goenner Brewing Co. za pivo	$161.40
Viktor Navinšek, godba	48.00
Jestvine, sladoled in drugo pri Fr. Gabrenja	168.26
Frank Kerže, potovalni stroški in zamuda	65.00
Raab Printing Co., za kupone	7.50
Conemaugh Printing Co., tiskovine, vabila in vstopnice	10.50
Viktor Faith, za prostor, skupaj	45.45
Stroški poštnine in drugo	2.06
"Glas Svode", za oglas	2.50
Josip Likar, za razne napise	10.50
Ivan Brezovec, za trakove	1.85
2 zaboja žganja	56.00
Gregor Hreščak, za eventualne neizplačane račune	22.08
Skupaj....	$601.10
Preostanek	$300.00
kateri znesek se porazdeli in sicer za Rdeči križ	$150.00
za Slovensko Republičansko Združenje	$150.00
Skupaj....	$300.00

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on July 5, 1918, as required by the Act if October 6, 1917.

Na rokah blagajnika ostane svota $22.08 za pokritje še ne izplačanih računov.

Vsem časopisom, kateri so brezplačno objavili vabila za ta skupni piknik, izrekam iskreno zahvalo.

Andrej Vidrich, začasni tajnik.

Pomanjkanje konj v nemški armadi.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on July 5, 1918, as required by the Act if October 6, 1917.

Kodanj, Dansko, 2. julija. — Poročila, ki prihajajo sem iz Nemčije, pravijo, da se nahaja kajzerjeva vojska v novi krizi, kar se tiče kavalerijskih konj.

Ne primanjkuje samo novih konj, toda oni, ki so že v službi, trpe zaradi nezadostnega krmljenja, ker primanjkuje žita in sena. —

Curih, Švica, 2. julija. — Kakor piše monakovska "Post", se rabi listje kot namestilo za krmo bavarskim konjem: to postopanje je od strani vojaških oblasti potrebno, ker primanjkuje krme. Šolski otroci so bili pretekli teden zaposleni v to, da so trgali listje z drevja in grmov v javnih parkih in so izpremenili v "listnato seno". Prebivalstvo je zelo nevoljno, ker se tako oropajo razvedrilni prostori.

Moli, ali ne; samo delaj.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on July 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 2. julija. — Razpravo glede resolucije sena. torja Myersa iz Montane, ki je naprosil predsednika Wilsona, da naj pozove narod, da naj vzame vsak dan eno minuto časa, da moli za uspeh vojne, je v senatu danes vstavil senator Thomas iz Colorade rekoč: "Molimo, kadar delamo in dejamo, pa če molimo ali ne."

Oženite se

Pošljite nam samo EN DOLAR in poslali vam bomo popoln Ženitvanzki katalog z natančnim opisom, SLIKAMI, imeni in naslovi mnogih dzklet in nekoliko odov, ki iščejo dobrega ni poštenega moža. Lahko sami pišete in sklenete srečen zakon. Mi smo zmožni storiti pošteno in dovoljeno posredovanje, zato ne štedite dolarja, ki je posredi med vam! in ŽAKONSKO SREČO.
Pišite še danes na:
RELIANCE F. CLUB
Box 376 Los Angeles, Cal.

Posebno blago, tudi tako ki se mnogo krat prikriva

To je razno tako blago ki se ne more dobiti povsod in ga potrebuje vsak človek, bodisi star ali mlad, zdrav ali bolan, reven ali premožen. Zelo zanimiv, poučljiv in obsežen seznamek in cenik pošljem brezplačno. Knjiga "Mali domači zdravnik" cena 25 centov; v zalogi imam tudi vsa v knjigi opisana zdravila.
MATH. PEZDIR,
City Hall Station
P. O., Box 772, New York, N. Y.

Telefon urada Court 3459 — Telefon na domu Neville 1870 R.
FRANCIS A. BOGADEK,
SLOVENSKO-HRVAŠKI ADVOKAT
VRHOVNI ODVETNIK NARODNE HRVATSKE ZAJEDNICE.
soba 103, Bakewell Building,
Grant Ste. Pittsburgh, Pa.

SLOV. DELAVSKA PODPORNA ZVEZA

Ustanovljena dne 16. avgusta 1908. — Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penn

Sedež: Johnstown, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: IVAN PROSTOR, 1098 Norwood R'd., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: JOSIP ZORKO, R. F. D. 2, Box 113, West Newton, Pa.
Glavni tajnik: BLAŽ NOVAK, 634 Main St., Johnstown, Pa.
1. Pom. tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, 634 Main St., Johnstown, Pa.
2. Pom. tajnik: ANDREJ VIDRICH, 20 Main Street, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: JOSIP ŽELE, 6502 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pom. blagajnik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. 2, Box 27, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadzor. odbora: JOSIP PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
1. nadzornik: NIKOLAJ POVŠE, 1 Grab St., Numrey Hill, N. S. Pittsburgh, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
1. porotnik: FRANC TEROPČIČ, R. F. D. 3, Box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Glavni urad: 634 Main St., Johnstown, Pa.

URADNO GLASILO:

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York City.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki, so uljudno prošeni, pošiljati vse dopise naravnost na glavnego tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pošlje edino potom Poštnih, Expresnih ali Bančnih denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih čekov. Nakaznice naj se naslovljajo: Blaž Novak, Title Trust & Quarantee Co. in tako naslovljene pošiljajo z mesečnim poročilom na naslov gl. tajnika.

V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kake pomanjkljivosti, naj to nemudoma naznanijo uradu glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

UNIČENJE

Spisal: L. OSBOURNE

ZA "GLAS NARODA" J. T.

18 (Nadaljevanje.)

Na svoje vprašanje nisem dobil odgovora. — Telefon je brnel, čuli so se razni glasovi, toda številke 2241 nisem mogel dobiti. Morda sem jo dobil, pa se poklicani ni hotel oglasiti.

Dvakrat sem ponovil svoje vprašanje, pa še nisem dobil odgovora.

Možakar je torej pobegnil, pobegnil pred mojim nesramnim vprašanjem. Bil sem torej pred novo uganko, kateri nisem vedel odgovora. — Zakaj je pobegnil? — Morda ga je pekla vest? — To sem tudi hotel dognati in vsled tega sem pogledal v telefonsko knjigo ter bral: Štv. 2241, gospa Keane, 942 Misijonska ulica. — Kako, če bi bil še bolj nesramen ter osebno posetil gospoda ali gospo Keane.

Na način sem pa moral pričakati Pinkertona. — Sedel sem torej v kot ter začel premišljevati, kaj mi bo prinesla bodočnost. — Medtem je prešla cela ura in dvajset minut, odkar je bil odšel Pinkerton, da bi spravil skupaj potreben denar. — Ker sem ga poznal kot izvanredno točnega človeka, se mi je zdelo zelo čudno, ker se še ni vrnil.

Šel sem torej v jedilnico ter sporočil portirju, naj mi takoj pove, kdaj se bo vrnil Pinkerton. Naročil sem skodelico juhe ter steklenico šampanjca.

Kmalo zatem je vstopil moj prijatelj.

Revež je bil zelo bled in se mi je zdelo, kot da bi se bil za par let postaral. — Ko sem mu rekel, naj kaj je, je odkimal ter naročil samo skodelico močne kave.

— Najbrže je zdaj vse končano? — sem ga vprašal. — Pri tem mi je tako utripalo srce, kot da bi mi hotelo skočiti iz prsi.

— Ne — je odvrnil s hripavim glasom. — Toda v celem San Franciscu nisem mogel dobiti niti enega centa. — Tudi Longhurst mi je bil pokazal hrbet ter mi je namignil, da ga ne smem smatrati za osla.

— Torej si dobil, ali nisi?

— Da, dobil sem, pa bi bilo skoraj boljše, če bi ne. — Kri sem potil za ta ubogi denar. In devetdesetih dneh ga moram plačati nazaj. Pomisli v devetdesetih dneh. — Niti en dan pozneje.

— In kaj bo sedaj?

— Nič ne bo. — Jaz moram ostati tukaj. — Na vsak način. — olžnike moram zadrževati, in če ne bo drugače, v skrajnem trenutku tudi pobegniti. — Oh, kako rad bi šel na razbito ladjo. — Jaz bi že pokazal mornarjem, kaj se pravi delo! — Celo ladjo od vrha do tal bi morali pred mojimi očmi preiskati, in če je kaj na nji, ni vrag da bi mi ne prišlo pod nos. — Toda upam in prepričan sem skoraj, da boš tudi ti mož na svojem mestu. Že samo pri misli na to podjetje, mora vse zagoreti v tebi. Le glej torej, da boš dobro opravil. Glavna stvar je pri tem seveda, da dospe parnik z vsem, da veš, z vsem, kar je na njem pred tremi meseci v pristanišče. Če ga ne bo, bova doživela polom, tak polom, kakoršnega še ne pomnijo ljudje ob pacifiški bali.

— Prisegam ti Jim, da bom delal s podvojeno močjo. Prisegam ti, da bi boljše ne mogel nikdo izvršiti dane naloge kot jo bom izvršil jaz. — Toda na kak način naj izvedem vse to? — To bi te rad vprašal.

— Takoj ti bom povedal.

— Torej govori. — Jaz ne morem več vztrpeti.

— Jaz imam namreč drugem isli. — Ne da bi smatral to trgovino za kaj slabega, tega ne, nikakor ne. Jaz popolnoma nič ne dvomim, da bova veliko zaslužila, če se bova dobro in pravočasno pobrigala. — Ti nimaš niti pojma, kje in kot sem moral prosjačiti. — Toda slednjič se mi je vseeno posrečilo. — Najprej sem mislil, d bi spravil opij na otok in ga tam dobro skril, toda sedaj se mi zdi kaj takega enmogoče. — Ta trimesečni termin mi je prekrižal ves račune. —Takoj ko izkreaš vse, se moraš podati na Honolulu. — Jaz bom medtem stopil v zvezo ljudmi, da ti prinesejo denar naravnost v roke in brez pegajanj.

— Moj Bog, koliko sta trpeli moja morala in moja poštenost, odkar sem bil v San Franciscu.

Prijatelja sem sicer poslušal, pri tem mi je bilo pa neznansko težko pri srcu, ko sem pomislil, da bom postal tihotapec. — Pa ne samo navaden tihotapec, ki vtihotaplja morda zlatnino ali dragocene čipke, pač pa tihotapec opija, torej največjega strupa, kateremu se je vdala gotova vrsta ljudi.

— Kaj pa, če je opij tako dobro skrit, da ga ne bom mogel dobiti?

— Če ga ne boš mogel dobiti, boš zaukal razbiti ladjo in vse, kar je na nji, na majhne koščke. — Vse te koščke boš pa moral preiskati s svojimi lastnimi rokami. — Da je opij na krovu, je tako jasno, kot da sta dvakrat dve štiri. — Še predno sem ponudil en cent, sem si zagotovil ladjo, s katero se bomo peljali na omenjene otočke.

Išče se

50 izvežbanih premogarjev, 8-urno delo podnevi. Staro vpeljano podjetje, ki se je pričelo 1905. Dovolj premoga za 20 let. Izvrstne delavske in življenske razmere. Premog je 9 čevljev visok. Se ne lomi in ni sleta. Dobri delavci zaslužijo od $5 do $10 na dan. Moderne hiše s štirimi sobami z vrtovi. Stanarina $7 na mesec, vključno električno luč. Dobre šole in pripravne cerkve. V rovu se rabijo električne svetilke. Kraj: na pol pota med Uniontown in Brownsville, Pa. Vzemite poulično železnico iz Uniontowna, ali Brownsville do Fairbanks in avtomobil do Searight Mine; vožnja traja pet minut. Ako sami ne morete priti, pišite po informacije, ki se vam bodo dale v vašem jeziku. Naslov: **Taylor Coal & Coke Co., Uniontown, Pa.**

Ladja "Norah Creima" ima šestdeset ton deplacementa in je dovolj velika za naše namene. — Lastniku bom dal dvesto dolarjev nagrade in vsak mesec tristo dolarjev. — Za to svoto nam bo vedno in vsak čas na razpolago. Poleg tega računam še 400 dolarjev za moštvo in za proviant. — No, to je tako malenkostna svota, da sploh ne igra nobene uloge.

— To je vse lepo, in vse dobro, — sem odvrnil. — Toda enkrat bi že rad slišal tvoje osebno mnenje. — Dozdaj si mi vse povedal, samo glavne stvari še ne.

— Nekaj te bom vprašal. — Bom videl, če si mojega mnenja. Kaj misliš, da bi Bellairs še več ponudil?

— Aha, zdaj pa že vem? — Torej na to se sklicuješ?

— Da, uganil si Louden.

— Tudi če bil Bellairs še več ponudil, bi se jaz niti trenutka ne pomišljal in bi tudi jaz ponudil več.

Meni je postalo naenkrat tesno pri srcu. — Kaj, če je samo iz nagajivosti gnal tako visoko? — Kaj če je bila to nekaka otroška nezavest, kaj če je bilo to stališče neizkušanega človeka, ki si ne da ničesar dopovedati?

— Na vsak način je hotel sprva ponuditi samo petdesettisoč dolarjev. — Tako je že vsaj sam povedal, kaj ne?

— Jaz sem pa drugačnega mnenja. — Bellairs bi bil najrajše prignal do 60,000. In tudi če bi dal za polomljeno ladjo tako veliko svoto, sem vseeno prepričan, da bi dobil še poleg tega stotisoč dolarjev nagrade. — Bellairs je premeten človek. Poznati ga je treba. — Toda midva sva bila še bol premetena.

— Kar se tiče Bellairsa sem popolnoma tvojega mnenja. — On je bil pooblaščen samo za petdesettisoč dolarjev. — Kaj pa midva? Kako pa midva stojiva?

— Precej slabo, dragi prijatelj. — Iz 50 tisoč dolarjev, katerega sva plačala za razbito ladjo, jih bo naraslo 70,000, če se pomisli na obresti in na vse druge okoliščine. — Obresti bodo deset odstotkov. Vrjemi mi, da nisem mogel dobiti bolj poceni denarja. — Noben človek bi mi ga ne bil dal. — Samemu sebi se mi zdi čudno, da sem bil zmožen kaj takega. — Prijatelj, če se bo vse dobro izšlo, bova moža na mestu. Na vsak način pa, veš to je prvi pogoj, morava najprej pogajati se z zakotnim advoktom.

V meni se je vršil silen boj. Jaz namreč nisem vedel, če bi natočil prijatelju čistega vina ter mu povedal, da mi je znan naslov tega skrivnostnega človeka.

Kako neumno je bilo od mene, da sem bil izpustil malo prej tako lepo priliko iz rok. — To je veliko poslabšalo moj položaj.

Bellairs je stanoval v neki hiši, ki je bila navidez kmečka in ni imela na sebi ničesar posebnega.

Na stebru ob stopnicah je stalo napisano na črni tabli z zlatimi črkami: — Harry D. Bellairs, odvetnik. — Uradne ure od 9. do 6. — Ker mi nik azalo drugega in ker je bil skrajni čas, sem mu slednjič vendarle povedal, kaj sem storil.

Pinkerton se je prijel za glavo in vzkliknil:

— Za božjo voljo! Takoj k njemu, da ne bo prepozno

Sla sva v označeno smer ter kmalo dospela do hiše.

Na vratih je bilo zapisano, da je advokat doma.

Predsoba je bila precej čedno urejena, kljub temu, da pohištvo ni bilo posebno razkošno. — Na neki steni je bilo veliko zagrinjalo, za katerim sem domneval drugo sobo.

Ker ni bilo nikogar, je Pinkerton malo zakašljal.

Izza zagrinjala je takoj stopil Bellairs in se začudil, ko je opazil pred seboj svoja tekmeca.

— O, gospod Pinkerton in družabnik! — Počakajte nekoliko gospoda. — Takoj bom prinesel stole.

— Ni potrebno — je odvrnil Pinkerton. — Pogovorimo se lahko stoje. — Kakor vam je znano, gospod, sem kupil danes zjutraj an dražbi ladjo "Lastavico".

(Dalje prihodnjič.)

Rojaki Pazite!

Ako ste se ponesrečili na železnici, poulični kari ali pri delu in si želite nasveta, kako postopati, da izterjate odškodnino, tedaj se zaupno obrnite na mene. Jaz Vam bodem dal potrebno pojasnilo, kako postopati v takem slučaju. Pišite ali pridite osebno.

Anton Zbašnik,

slovenski notar in tolmač
vogal Diamond in Grant Street, Pittsburgh, Pa.
soba 102 Bakewell Bldg., (nasproti Court Housa)
Telefon Court 3459. Svoji k svojemu.

Mnogo ljudi je bolnih. Zakaj? Ker niso pravilno zdravljeni.

Dr. S. P. MANSHIP

pove resnico in zdravi tako, kot bolezen zahteva.

Mi zdravimo uspešno vse kronične, nervozne, krvne, kožne in druge bolezni

Mi rabimo najnovejše in znanstvene metode, ki se hitro in za stalno ozdravi

MI NE ZDRAVIMO, AKO SPOZNAMO, DA BOLEZEN NI OZDRAVLJIVA.

Naš urad je opremljen za zdravljenje moških in ženskih bolezni in poleg vseh priprav pomaga k uspehu 20-letna skušnja, zdravimo tudi z elektriko in mehaničnimi pripravami, ki so danes priznani od vojaških zdravnikov in to je naša posebnost pri zdravljenju vseh bolezni.

Govorimo vaš jezik **PROF. DR. MANSHIP** Nasproti Kaufman Baers trgovine

nasledник prof. dr. SLOAN-A

408 SIXTH AVENUE, SPECIALIST PITTSBURGH, PA.

URE: dnevno od 9. do 8. zvečer; v nedeljo od 9.30 do 1. popol.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

POZOR ROJAKI!

Najuspešnejše mazilo za ženske lase, kakor tudi za možke brke in brado. Od tega mazila narastejo v 6tih tednih krasni goosti in dolgi lasje kakor tudi možkim krasni brki in brada in ne bodo odpadali in osiveli. Revmatizem, kostobol ali trganje v rokah, nogah in v križu, v osmih dneh popolnoma ozdravim, rane opekline, bule, ture, krasta n grinte, potne noge, kurja očesa, osebine v par dnevih popolnoma odstranim. Kdor bi moje zdravilo brez uspeha rabil mu jamčim za $5.00. Pišite takoj po cenik, ki ga takoj pošljem zastonj.

JAKOB WAHČIČ,

702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

Kako spraviš izmed treh na mizi ležečih kart srednjo iz sredine, a se je ne dotakneš.

Ako položiš tri karte lepo v vrsti na mizo, spraviš srednjo iz sredine brez dotakljaja tako, da preložiš eno izmed obeh stranskih kart od ene strani na drugo.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK
638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, Specijalist v Pittsburghu, ki ima 33-letno prakso v zdravljenju vseh moških bolezni.

Zastrupljenje krvi ozdravi z glasovitim 606, ki ga je izumel dr. prof. Ehrlich. Če imate mozolje ali makuške po telesu, v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, pridite in takoj vam bom kri. Ne čakajte, kar in bolezen se nalezne.

Vse možke bolezni ozdravim po skrajšani metodi. Kakor hitro opazite, da vam pronehuje zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam ga bom zopet povrnil.

Hydrocele ali vodno kile ozdravim v 48 urah in sicer brez operacije.

Bolezni mokurje, ki povzročije bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, ozdravim z gotovostjo.

Revmatizem, trganje, bolečine, otekline, srbečice, škrofle in druge kožne bolezni, ki nastanejo vsled nečiste krvi ozdravim v kratkem času in ni potrebno ležati.

Uradne ure: vsakdan od 9. ure zjutraj do 8. zvečer; v petkih od 9. zjutraj do 5. popoldne; ob nedeljah od 9. zjutraj do 2. popoldne.

S pošto ne delam. — Pridite osebno. — Ne pozabite ime in številko! Zdravim samo možke osebe.

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Sorodnikom, znancem in prijateljem na znanjamo tužno poročilo o izgubi naše ljubljene, nepozabljene matere

JEDERT LAH

rojene **Smolej** dne 13. marca 1850.

Poročilo se glasi: Umrla je v Šmarju pod Ljubljano dobro poznana in velespoštovana gospa Jedert Lah, mati dr. Ivana Laha, ki leži v bolnišnici na Kraljevih Vinogradih v Pragi kjer se zdravi za rano.

Priporočamo svojo mater v blag spomin.

Žalujoči ostali:

Josephine Jereb,
1287 E. 55. St., Cleveland, Ohio.
Louis Lah,
1416 Wadsworth Avenue,
Waukegan, Ill.
Michael S. Lah,
918 Alhambra Rd., Cleveland, O.

Prisrčno zahvalo izrekamo g. Ivanu Možini, ki nam je tužno vest sporočil potom SNZ.

(3-5—7)

Iščem svojo ženo, katera je bivala pred 6. meseci nekje v West Virginiji in potem en mesec nekje v Clevelandu, kjer ima vso svojo obleko. Ona je ušla z nekim tičkom, ki sliši na ime Frank Kenk. Jaz mislim, da je ni več med živimi. Prosim cenj. rojake, če kdo kaj ve, da mi naznani, ali naj se pa sama javi, dobi $500.00 nagrade. — Jacob Kosin, Sterling Hotel, N. W. Corner Sixth and Plum Streets, Cincinnati, Ohio. (2-3—7)

Cenjene rojake v ruskem ujetništvu prosim, če kdo ve za mojega bratranca HERMANA IPAVIC, doma iz Proseka pri Trstu, kjer je bil učitelj Ciril in Metodove šole. Pred dvema letoma mi je pisal, da se nahaja v ruskem ujetništvu in potem ni več glasu o njem. Prosim ga, da se mi oglasi. — Mary Kunstelj, 6220 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio, U. S. of America. (2-5—7)

NAZNANILO IN VABILO.

Društvo Bonairski Slovenci št. 79 SDPZ. in društvo Napredni Slovenci št. 254 SNPJ. priredita **skupni piknik v nedeljo 7. julija** na prijazne senčnatem prostoru v Ben Air, Pa., v proslavo združitve obeh društev z društveno zastavo. Vstopnina za moške je 30¢, za ženske 10¢. Tem potom vljudno vabimo vse rojake in rojakinje iz Johnstowna in okolice da se tega izleta v velikem številu vdeleže. Gotovo si vsakdo želi v nedeljo, ki je edini prosti dan za nas delavce, nekoliko razvedrila na dobrem zraku in v hladni senci tega pa vam dovolj nudi naš hribček. Poleg tega bo pa tudi dovolj preskrbljeno za lačne z dobrim prigrizkom in za žejne s hladno pijačo. Zato, rojaki na veselo svidenje dne 7. julija ob 2. uri popoldne — Skupni odbor.

(3-5—7)

Iščem svojega prijatelja GUSTAVA BROKO in prijateljico FRANČIŠKO PERGAR. Doma sta iz Strogove vasi. Pred par leti sta se nahajala v Bridgeportu, Ohio. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi naznani, ali naj se pa sama oglasita. — Peter Habianich, 62 E. Chestnut St., Akron, Ohio. (2-5—7)

Rada bi izvedela, kje se nahajata JOHN TROHA, podomače Mihov iz Babnega polja, in KAROL DRAŠLER, Križmanov iz Borovnice. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njih naslov, da mi ga naznani, ali naj se pa sama javita. — Milka Susman, Box 294, Port Allegany, Pa. (2-5—7)

Kje je GAŠPA BRAČKO? Doma je iz Sv. Mihaela na Sp. Štajerskem. Ako kdo rojakov ve za njegov naslov, naj mi blagovoli naznaniti, ali se pa naj sam oglasi svoji nečakinji. — Frances Papež, c/o Mrs. Turk, 5632 Donson Way, Pittsburgh, Pa. (3-6—7)

Iščem svoja dva prijatelja ANTONA MULAC in ANTONA SROK. Doma sta iz občine Kostavo v Istri. Čul sem, da se nahajata v Milwaukee, Wis., na 4. Ave., blizu National Ave., kjer sem ju iskal, toda ne našel, ker sta se preselila. Prosim, če kdo ve, da mi naznani, ali naj se pa sama javita — Tony Sarson, 306 N. Water St., Sheboygan, Wis. (2-5—7)

Dr. LORENZ

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK
ŠPECIJALIST MOŠKIH BOLEZNI

644 Penn avenue
Pittsburgh, Pa.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sem že zdravim nad 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vas morem popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri zdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanesti na mene, moja skrb pa je, da vas poopolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimpreje.

Jaz ozdravim zastrupljeno kri, mazulje in lise po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, živčne bolezni, oslabelost, bolezni v mehurju, ledicah, jetrah in želodcu, rmenico, revmatizem, katar, zlato žilo, navduho itd.

☞ Uradne ure so: V ponedeljkih, sredah in petkih od 9. ure zjutraj do 5. popoldan. V torkih, četrtkih in sobotah od 9. ure zjutraj do 8. ure zvečer, ob nedeljah pa do 2. ure popoldne. — Po pošti ne zdravim. Pridite osebno. Ne pozabite ime in naslov:

Dr. LORENZ, 644 Penn ave., Pittsburgh, Pa.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolmače, da vas razumejo. Jaz znam hrvatsko še iz starega kraja, zato vas lažje zdravim, ker vas razumem.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

POUČNE KNJIGE:

Ahnov nemško-angl. tolmač vezan	—.50
Domači zdravnik mali	—.25
Hitri računar (nemško-angl.) vezan	—.50
Poljedeljstvo	—.50
Sadjereja v pogovorih	—.25
Slov. angl. in angl. slov. slovar	$1.50
Veliki slov. ang. tolmač	$2.50

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Hipnotizem	—.35
Doli z orožjem	—.50
Dve šaloigri: "Čarlijeva ženitev" in "Trije ženini"	—.25
Mesija 2 zvezka	—.60
Pod Robom Sl. Večernice	—.30
Postrežba bolnikom	—.50
Trtna uš in trtoreja	—.50
Trojka	—.50
Vojna na Balkanu 13 zvez.	$1.50
Zgodovina c. kr. pešpolka št. 17 s slikami	—.50
Življenje na avstrijskem dvoru ali smrt cesarjeviča Rudolfa	—.75

RAZGLEDNICE

Newyorške, božične, velikonočne in novoletne komad po	—.03
ducat	—.21

ZEMLJEVIDI:

Avstro-Italijanska vojna mapa	—.25
Avstro-ogrski, veliki vezan	—.50
Celi svet mali	—.10
Celi svet veliki	—.25
Evrope vezan	—.50
Vojna stenska mapa	$3.00
Vojni atlas	—.25
Vojni atlas nov	—.30
Zemljevidi: Ala., Ariz., Colo., Cal. itd. po	—.25
Združenih držav mali	—.10
Združenih držav veliki	—.25
Združenih držav stenska mapa, na drugi strani pa celi svet	$3.00

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bolsi v gotovini, poštni nakaznici ali poštnih znamkah. Poštnina je pri vseh cenah že vračunana.

NAZNANILO.

Cenjenim rojakom v Pittsburgh Pa. in okolici naznanajmo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. Janko Pleško,

ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. On je pred leti že večkrat prepotoval države, v katerih so naši rojaki naseljeni in je povsod dobro poznan. Upati je, da mu bodo rojaki v vseh ozirih pomagali, posebno že, kes ima po-[illegible]

Izšla je knjižica!

DVE ŠALOIGRI.

Knjižica vsebuje dve igri:

"ČARLIJEVA ŽENITEV"

in

"TRIJE ŽENINI"

ter stane samo 25c.

Oni, ki nameravajo prirejati igre, naj jo hitro naroče, ker izide je v omenjenem številu.

V zalogi imamo zopet vsakovrstne knjige, toda od vsake le po en ali dva iztisa in niso v ceniku označene.

Naročilom priložite denar in pošljite na:

Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt St., New York, N. Y.